

SGP

DE POSTHOORN

Harmelen – Kamerik – Woerden - Zegveld

jaargang 38 – nummer 1 – mei 2024

Jubileumeditie 1924 - 2024

Inhoud

Van de voorzitter_____	3
Een blijvend getuigenis_____	4
Een kleine partij met een goede boodschap_____	5
SGP Woerden van 1924 tot 1989_____	7
Voorzitters over de ontwikkelingen SGP Woerden van 1989 tot 2024_	15
Terugblikken met Cor van Tuijl en Simon Brouwer_____	27
Dertig jaar principes en proefballonnen_____	30
Samenwerking SGP-ChristenUnie 2010 tot 2024_____	35
Veertig jaar Posthoorn_____	41
Felicitaties fracties gemeenteraad 2024_____	43
Reacties oud-raadsleden van andere partijen_____	47
Overzicht bestuursleden en leden fractie_____	55

COLOFON

DE POSTHOORN

is een uitgave van de SGP te Woerden en staat onder verantwoordelijkheid van het bestuur van de gemeentelijke afdeling.

Doel

de achterban van de SGP en de Woerdense gemeente inlichten over de standpunten en activiteiten van de SGP in de plaatselijke politiek.

Versijning

minstens eenmaal per jaar.

Redactie

Arie Elshout
Eric de Jonge
Joke Kreijkes
Bas van der Lee
Hugo Bosland

Eindredactie

Gerard Middelkoop
De Veste 18
3443 DZ Woerden
Tel: 0348-417 358 / 06-20249455

Advertenties

Arie Elshout
Hondsdraveld 21
3448 EC Woerden
Tel: 0348-421 003
a.elshout@kliksafe.nl

Tarief

op aanvraag

Website

woerden.sgp.nl

Bestemd voor

leden en belangstellenden. Verzoeken tot toezending richten aan de redactie.

Oplage

1000 stuks

Nummer

jubileumnummer
jaargang 38, nummer 1
mei 2024

Fractie ChristenUnie-SGP

Daphne van der Wind-Hoogeveen (CU)
daphnevanderwind@cusgpwoerden.nl

Eric de Jonge (SGP)
ericdejonge@cusgpwoerden.nl

Lia Noorthoek (CU)
lianoorthoek@cusgpwoerden.nl

Just van Toor (SGP)
justvantoor@cusgpwoerden.nl

Jasper Vennik (CU)
jaspervennik@cusgpwoerden.nl

Van de voorzitter

Deze speciale jubileumuitgave van De Posthoorn komt uit ter ere van het honderdjarig bestaan van de SGP in de gemeente Woerden. Een eeuw lang heeft de SGP in Woerden een bijdrage geleverd aan de samenleving en het stadsbestuur.

De eerste 25 jaar zonder vertegenwoordiging en daarna 75 jaar onafgebroken meestal met één raadslid in de gemeenteraad. Een uitzondering vormde de periode 2000 tot 2006 met twee raadsleden na de herindeling met Harmelen.

Al die jaren hielden de raadsleden van SGP een vaste koers, met de Bijbel als kompas. En dat ondanks de verandering van opvattingen in de samenleving, waarbij vooral de laatste 50 jaar de secularisatie en ten gevolge daarvan de ontkerkelijking een grote rol heeft gespeeld. Daar is de samenstelling van de huidige gemeenteraad een afspiegeling van.

De vraag kan gesteld worden waarom de SGP zich in haar opvattingen niet aanpaste aan de moderne samenleving. De reden daarvan is dat men de Bijbel volledig ziet als het onfeilbare Woord van God, dat inhoudelijk volledig waar is. Met een blijvende boodschap die alle eeuwen omspant, zoals de Heere Jezus zegt in Johannes 3:16: 'Want alzo lief heeft God de wereld gehad dat hij Zijn eniggeboren Zoon gegeven heeft, opdat een iegelijk die in Hem geloofd, niet verderve, maar het eeuwige leven hebbe.'

In die honderd jaar is er ook in de

gemeente Woerden heel veel veranderd. De stad Woerden is van zo'n 6.000 inwoners in 1924 gegroeid naar ruim 37.000 inwoners. Met de kernen Harmelen, Kamerik en Zegveld erbij is het totale inwonertal van de gemeente Woerden ruim 53.000 inwoners.

In deze special van De Posthoorn wordt in een aantal bijdragen aandacht gegeven vanuit verschillende invalshoeken aan de SGP een eeuw lang in Woerden.

Over de jaren 1924 tot 1989 is aan de hand van de uitgave 'Staatkundig Gereformeerd in Woerden' bij het 65-jarig bestaan van de SGP een bloemlezing opgenomen. Omdat die periode voldoende beschreven is, richten de volgende bijdragen zich vooral op de periode 1989-2024.

De (oud-)voorzitters en de (oud-)raadsleden blikken terug op de ontwikkelingen en gebeurtenissen uit de periode waarin zij actief waren voor de SGP.

In het hoofdstuk 'Dertig jaar principes en proefballonnen' geeft Hans Maljaars een doorkijk in de verkiezingsprogramma's van de afgelopen 30 jaar. De geschiedenis van De Posthoorn vanaf 1984 wordt door Hugo Bosland belicht.

De voorzitter van de landelijke partij, Dick van Meeuwen, steekt 'een hart onder de riem' met zijn felicitatiebijdrage: 'Een kleine partij met een goede boodschap'.

In felicitaties van de oud-raadsleden en de fracties in de huidige gemeenteraad klinkt sympathie door voor het optreden van de SGP in de raad, met soms een

lichte kritische ondertoon.

De samenwerking met ChristenUnie sinds 2010 vraagt in een apart hoofdstuk de aandacht. De samenwerking is een echt groeimodel van een pril begin met de nodige groeistruipen naar de volwassenheid, met op dit moment een hechte basis.

De meditatie is deze keer van ds. G. Lugthart uit Kamerik. Heel toepasselijk neemt hij als uitgangspunt Psalm 100 vers 3: 'Weet dat de HEERE God is; Hij heeft ons gemaakt – en niet wij – Zijn volk en de schapen van Zijn weide.' Daarin klinkt de afhankelijkheid door van onze Schepper en Zijn zorg voor hen die Hem hebben leren volgen. In die afhankelijkheid en dat vertrouwen mocht de SGP de afgelopen 100 jaar in Woerden haar werk doen.

De reformator Luther verwoordde dat mooi in het tweede complet van zijn lied 'Een Vaste Burcht':

Geen aardse macht begeren wij,

die gaat welras verloren.

Ons staat de sterke Held ter zij,

dien God ons heeft verkoren.

Vraagt gij zijn naam? Zo weet,

dat Hij de Christus heet,

Gods eengeboren Zoon,

verwinnaar van de troon:

de zeege' is ons beschoren!

Een blijvend getuigenis

Weet, dat de HEERE is God; Hij heeft ons gemaakt – en niet wij – Zijn volk en de schapen Zijner weide. (Psalm 100 : 3)

Als je honderd jaar bestaat is er veel om op terug te kijken. In honderd jaar tijd is er veel gebeurd. Er waren tijden van crisis, van oorlog, van wederopbouw en van welvaart. Ook de huidige tijd heeft haar eigen karakter, denkend aan de steeds diepere secularisatie, de individualisering, de polarisatie, enz. Tijden veranderen, maar het Woord van de HEERE blijft hetzelfde. Daarom blijft ook de boodschap die in onze samenleving uitgedragen moet worden in haar diepste kern gelijk. Het is een boodschap die tijdloos is en al vele eeuwen lang klinken mag. In Psalm 100 : 3 wordt die boodschap op een hele puntige manier samengevat.

Als eerste: *Weet dat de HEERE God is.* Dus niet: Weet dat er een god is, wie die god dan ook moge zijn of hoe je jezelf die god dan ook zou willen voorstellen. Maar: weet dat de HEERE God is. De God van Israël. De God die Zich bekend gemaakt heeft als

barmhartig en genadig, geduldig en rijk aan goedertierenheid en trouw. Maar ook als God die het niet verdragen kan wanneer mensen hun eigen wegen gaan en zich tegen Hem verzetten. De God die leeft en waarvan iedereen moet weten. Hij is een God met een Naam en een hele duidelijke identiteit. We hoeven het niet te doen met een vage God, van Wie je nooit precies kunt weten wat je aan Hem hebt, maar we hebben een God die is zoals Hij is en doet wat Hij zegt. En zo wil Hij dan ook erkend en aanbeden worden, niet alleen door een select groepje mensen, maar door iedereen.

Als tweede: *Hij heeft ons gemaakt – en niet wij.* Daarmee worden we als mensen op onze plaats gezet. We moeten niet denken dat we zelf god zijn. Die neiging zit wel heel diep in ons aller hart. En daarom, zeker ook in onze tijd, waarin we soms kunnen denken dat alles maakbaar is, moet ook dit gezegd blijven worden. We zijn en we blijven schepselen, die in alles van onze Schepper afhankelijk zijn. Dat zet ons aan de ene kant met onze beide benen op de grond, maar aan de andere kant is het ook

evangelie: want we hóéven dus ook niet alles te kunnen. We mogen méns zijn en bij alles wat we doen, onze verwachting stellen op de HEERE.

Als derde: *Zijn volk en de schapen van Zijn weide.* Hierin klinkt door welke bijzondere plek de mens heeft in Gods raad. Hij moet zijn plaats weten, maar wordt door de HEERE niet weggezet. Integendeel. Een mens mag deel uit maken van Zijn volk. Van Zijn kudde die Hij leidt langs grazige weiden en die Hij ook eenmaal thuis doet komen. Dat geldt niet alleen voor Israël. Dit geldt voor eenieder die door het geloof aan Jezus verbonden is. Dat geeft houvast en perspectief, juist ook in een tijd waarin de verwarring zo groot is.

Onze samenleving heeft het nodig om bij deze boodschap bepaald te worden. Tijden veranderen. Maar de HEERE blijft Dezelfde. Gezegend is het volk dat van Hem wil weten en zich door Zijn Woord laat leiden.

G. Lugthart, predikant hervormde gemeente Kamerik

Een kleine partij met een goede boodschap

Een honderdjarige feliciteren gebeurt niet veel. Ook niet in SGP-verband. Maar de SGP-kiesvereniging Woerden mag het meemaken. Uw honderdjarig bestaan is een feit en u behoort daarmee tot de oudste kiesverenigingen van onze partij. Ik wil u namens het hoofdbestuur daarmee hartelijk feliciteren. Jullie website geeft ons de indruk dat deze "honderdjarige" nog behoorlijk vitaal is. Er worden bijeenkomsten georganiseerd met discussies over politieke standpunten die de gemeente Woerden betreffen. Maar jullie kijken ook over de gemeentegrenzen heen. Er was een actieve deelname aan de Provinciale Statenverkiezingen. Dan zal dat ook vast gelden voor Tweede Kamerverkiezingen en voor het Europees parlement.

Wat heeft de initiatiefnemers van het stichten van een SGP-kiesvereniging in Woerden bewogen in het jaar

1924. Kort en krachtig: verantwoordelijkheid nemen voor politiek bedrijven met een open Bijbel. Men was er van overtuigd dat Gods geboden goed zijn voor alle mensen. Het zal allemaal klein begonnen zijn, maar daar keek men niet naar. Ze handelden vanuit een principiële gedrevenheid. Vanuit de overtuiging dat een christen ook een taak heeft in de samenleving. Zo'n kiesvereniging werkte samenbindend en vormde een soort van denktank met de hoop dat men ook in de gemeenteraad mee zou kunnen gaan doen. Dat laatste is op den duur ook gebeurd.

Die principiële stellingname is na honderd jaar niet veranderd. Politiek met een open Bijbel is nog steeds actueel. We mogen wel zeggen dat het actueler is dan ooit. Er is in onze tijd veel onrust en onvrede op allerlei terreinen. Sociale onzekerheid, armoede, zorgen rond landbouw en

klimaat. Maar ook zijn er grote verschuivingen in ethische

opvattingen, waarbij de invloed van het christendom steeds minder wordt. Juist dan mag de SGP politiek bedrijven en ook een getuigenis laten horen vanuit waarden en normen die ontleend worden aan de Bijbel. Die zijn in iedere tijd toepasbaar en te vertalen naar het beleid in de gemeente, dus ook in Woerden.

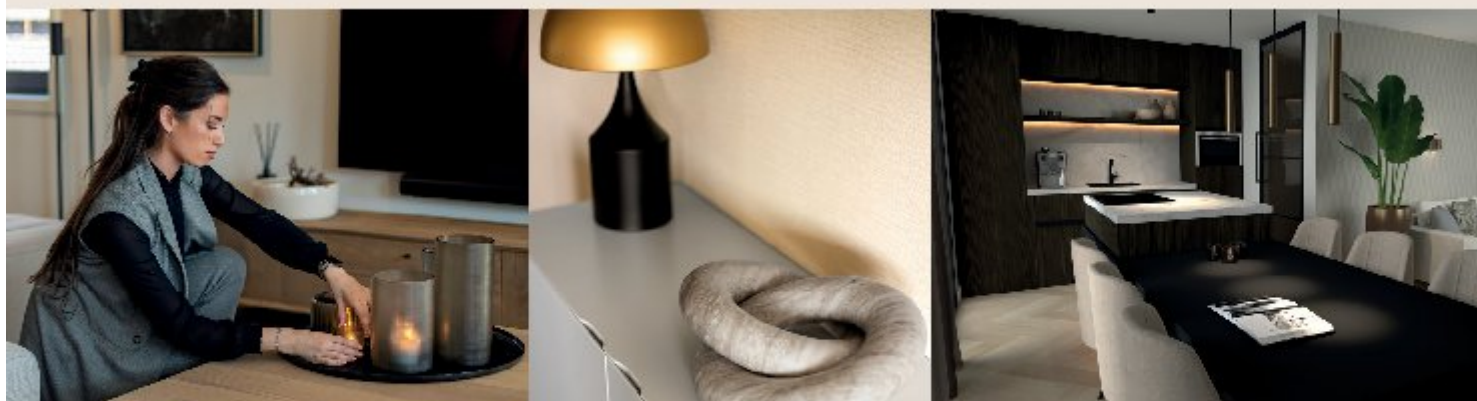
Te midden van alle onzekerheid geloven wij in de vastheid van het Woord: God regeert. Dat geeft rust en moed voor de toekomst. De SGP is een kleine politieke partij, maar met een goede en krachtige boodschap. Ik wens de SGP in Woerden toe dat de vertegenwoordigers in woord en daad die goede boodschap nog vele jaren mogen uitdragen.

D. van Meeuwen, Partijvoorzitter SGP

vallenliving

INTERIEUR & DESIGN

- Meubels
- Vloeren
- Zonwering
- Raambekleding
- Verlichting
- Bedden
- Accessoires
- Interieurontwerp

 www.vallenliving.nl 0348 442 664 info@vallenliving.nl

Hoveniersbedrijf J. Boonzaaijer
ADVIES EN ONTWERP - AANLEG EN ONDERHOUD - SIERBESTRATING

Otterspoorbroek 3 3621 BB Breukelen Tel. 0346-265095

SGP Woerden van 1924 tot 1989

Over het ontstaan van de SGP in Woerden staat in het landelijk blad van de SGP *De Banier* uit 1923 dat er in Woerden een voorlopig bestuur bestaat en wel met de volgende leden: J. Hamelink, D.C. Zuiderduin, Rijn-Zuidzijde en A.W. Landes. Het voorlopig bestuur is echter geen blijvertje geweest, want in *De Banier* van 24 april 1924 wordt gemeld dat er in Woerden op 13 maart een ledenvergadering is belegd, die door gebrek aan een voorzitter door de heer Blom uit Bodegraven wordt geleid. De waarnemend voorzitter deelt mee dat in verband met de lakse houding van het in het vorige jaar gekozen voorlopig bestuur er nu een meer actief bestuur gekozen zal worden. In het bestuur worden uit de 38 leden de volgende personen gekozen: J. van der Weijden uit Waarder (voorzitter), A. Grootendorst (secretaris), A. Westerhuis (penningmeester), G. Middelkoop en A. Hoogendoorn (medebestuurleden). De kiesvereniging krijgt de naam 'Perez' en heeft een regionale samenstelling.

Ontwikkelingen van 1924-1940

De oprichting van de SGP in Woerden was het gevolg van een landelijke ontwikkeling binnen de twee protestantse partijen, de A.R.P. en de C.H.U. Met name de A.R.P. en in mindere mate de C.H.U. hebben deze ontwikkelingen in hun uitstraling ook

plaatselijk gehad, zodat er in Woerden een situatie ontstond waardoor de S.G.P. zich in het begin van de twintiger jaren in onze stad vestigde. Deelname aan het stadsbestuur bleef echter voorlopig nog een wens, die pas na de Tweede Wereldoorlog werkelijkheid zou worden.

De eerste vier jaar, van 1924 tot 1928, gaan onder leiding van voorzitter Van der Weijden met de nodige strubbelingen gepaard. Met als dieptepunt de losmaking van de kiesvereniging in 1928 van de landelijke partij. De losmaking in 1928 wordt een jaar later in 1929 weer opgeheven met de heroprichting van de kiesvereniging. De voorzitter Van der Weijden is daar niet meer bij betrokken. Vanaf 1929 tot 1940 leidt de vereniging een min of meer slapend bestaan. In 1931 wordt in het Statenkringbestuur een brief behandeld van G. Bergshoeff, waarin hij schrijft dat hij het enig overgebleven bestuurslid is en dat de vereniging door kerkelijke en andere verschillen niet functioneert.

Deelname aan de gemeenteraadsverkiezingen

Twee keer wordt er in de periode 1924-1940 een poging ondernomen om aan de gemeenteraadsverkiezingen deel te nemen. In 1927 wordt geprobeerd om een kandidatenlijst samen te stellen, maar het lukt niet om geschikte

kandidaten te vinden voor de kandidatenlijst. Bij de gemeenteraadsverkiezingen van 1931 dient de SGP opnieuw geen kandidatenlijst in.

In 1935 is dat wel het geval. De partij komt uit onder lijstnummer 6. In een advertentie in de *Woerdense Courant* worden de Woerdense kiezers opgeroepen om op 21 juni de stem uit te brengen op de Staatkundig Gereformeerde Partij. De verkiezingslogan is: 'Geen schone beloften, doch daadzaken'. En als aandachtspunten worden genoemd: handhaving van de zondagsheiliging en zondagsrust, financieel beheer van de gemeente-huishouding, aangepast aan de eis van de huidige economische toestand. Er worden op deze lijst 126 stemmen uitgebracht. Dat is te weinig voor een zetel, de kiesdeler is namelijk 275.

Bij de gemeenteraadsverkiezingen van 1939 dient de SGP geen kandidatenlijst in. Is dit een gevolg van de teleurstelling van de uitslag bij de vorige verkiezingen? Bij de landelijke en provinciale verkiezingen nemen in de loop van de jaren de stemmen op de SGP in Woerden steeds meer toe.

Heroprichting in 1949

Het is vrijwel zeker dat er tijdens de oorlogsjaren geen activiteiten van de plaatselijke SGP zijn geweest. Na de Tweede Wereldoorlog neemt de Statenkring Gouda van de SGP in 1946 het initiatief tot de wederoprichting van de kiesvereniging in Woerden. Omdat het oude bestuur niet meer aanspreekbaar is, wordt er tenslotte contact opgenomen met de heer A. Westerhuis, die ook als bestuurslid betrokken was bij de oprichting van de kiesvereniging in 1924. Hij weet wel een aantal personen dat zich als lid wilde opgeven. Het duurt echter nog drie jaar voordat de officiële oprichting op 5 mei 1949 een feit is. Daar gaat een Voorlopig Comité der SGP aan vooraf. Dat start zijn eerste overleg op 27 februari 1949 onder leiding van A. Westerhuis en vergadert vanaf die datum verschillende keren in de woning van G. Middelkoop op Kerkstraat 5. Op 15 april staat er in de *Woerdense Courant* dat er op 11 april een vergadering is gehouden van het Voorlopig Comité van de SGP en als kandidaten zijn gesteld voor de a.s. gemeenteraadsverkiezingen:

1. G. Middelkoop
2. A. Blok Lzn.
3. G. Westerhuis
4. Joh. Nap
5. L. Schipper
6. C.M. Blok

En daarna volgt op 5 mei de heroprichting van de kiesvereniging.

De volgende punten hebben onze volle belangstelling :

- Bevordering van het Christelijk onderwijs.
- Behartiging der middenstandsbelangen.
- Behartiging der arbeidersbelangen naar recht en billijkheid.
- Uithreiding van de industrie.
- Gezond financieel beheer.
- Verlaging der gemeentelijke belastingen.
- Bevordering van de woningbouw.

ATTENTIE.
Personen, voor welke het noodzakelijk is, gehaald te worden, kunnen zich desgewenst hiervoor direct opgeven bij de heer Joh. Nap, Voorstraat 72, Tel. 133

ALGEMEEN BELANG VÓÓR PARTIJBELANG!

STEMT DAAROM **6** OP LIJST

CANDIDATEN:

- G. MIDDELKOOP
- A. BLOK Lzn.
- G. WESTERHUIS
- JOH. NAP
- L. SCHIPPER
- C. M. BLOK

Bij de stemming slechts één hokje rood maken!

De zes van zes staan voor Uw belangen op de bres!

Verkiezingsfolder S.G.P. - 1949

De oprichtingsvergadering vindt plaats in de kleine zaal van Concordia, waarbij ongeveer 40 personen aanwezig zijn en waarvan er 31 lid worden. De vroegere naam 'Perez' wordt niet meer gebruikt. In het bestuur worden gekozen: A. Blok Lzn., M.B. Blok, G. Middelkoop, J. Nap, Joh. Nap en M. Pennewaard. A. Blok Lzn. wordt voorzitter. Hij is in het dagelijks leven vertegenwoordiger bij graanhandel Arie Blok. De reden dat de kandidaten voor de gemeenteraadsverkiezingen al zijn

vastgesteld en gepubliceerd voordat er een kiesvereniging is, moet te maken hebben met de tijdsdruk voor het inleveren van de kandidatenlijst. Hieruit blijkt dat men het politiek-actief-zijn op dat moment belangrijker vindt dan de huishoudelijke zaken voor de oprichting van de kiesvereniging. De kiesvereniging sluit zich twee jaar later aan bij de landelijke partij. Er breekt nu een heel nieuwe tijd aan in het bestaan van de Woerdense SGP.

Wie is G. Middelkoop?

G. Middelkoop is bij zijn komst in de raad geen onbekende in Woerden. Zijn bekendheid bij de Woerdense bevolking dankt hij vooral aan zijn bedrijf dat hij in de stad heeft. Met zijn twee zoons drijft hij een groothandel in aardappelen vanuit een pand in Achterstraat nr. 27 en de Rijn nr. 46. Hij woont in de Kerkstraat 5, waar hij bij de woning een winkel heeft van waaruit naast aardappelen ook

andere levensmiddelen verkocht worden.

Naast zijn ondernemerschap en het raadslidmaatschap voor de SGP was hij betrokken bij de oprichting van de Gereformeerde Gemeente in Woerden aan het eind van de twintiger jaren. Jarenlang maakte hij deel uit van de kerkenraad, waarvan hij een aantal jaren voorzitter was.

Deelname aan de gemeenteraad van 1949-1989

Bij de deelname aan de gemeenteraadsverkiezingen in 1949 komt de SGP met een eigen lijst uit. Het lijstnummer is nummer 6 en er staan zes kandidaten op de verkiezingslijst. De verkiezingslogan wordt daarom: 'De zes van zes staan voor Uw belangen op de bres!' Er worden 330 stemmen op lijst 6 uitgebracht en daarmee komt G. Middelkoop als eerste SGP-er in de gemeenteraad van Woerden.

De zetelverdeling is: Prot. Chr. (AR/CHU) 6, KVP 4, PvdA 2, VVD 1, Lijst Snel 1 en SGP 1.

Bij de twee daaropvolgende gemeenteraadsverkiezingen in 1953 en 1957 komen de protestante partijen AR, CHU en SGP met een gezamenlijke lijst uit. De Protestant Christelijke Partijen komen uit onder lijstnummer 1 en de kandidaat van de SGP staat dan op nummer 3 van de gezamenlijk lijst. In 1961 komt de SGP weer met een eigen lijst uit en dat zal zo blijven tot 2014. Dan komt de SGP samen met de ChristenUnie met een gezamenlijke lijst uit.

De raadsperiode van G. Middelkoop 1949-1961

Met de intrede van G. Middelkoop in de gemeenteraad komt het aantal partijen in de raad uit op zes partijen. De veelkleurigheid wat de meningen in de raad betreft, neemt met de SGP toe. Bij de installatie van de raadsleden op 6 september 1949 klinkt dat ook door in de toespraak tot de nieuwe raad, door de voorzitter, burgemeester Van Kempen, als hij zegt: 'Al lopen de meningen ook dikwijls uiteen, dat gij allen eerbied zult hebben voor de mening van een ander.'

Al snel wordt duidelijk waar de SGP in de persoon van G. Middelkoop in de gemeenteraad voor staat. Diverse keren vraagt hij aandacht voor het handhaven van de zondagsrust. Meestal met bijval van de Prot. Chr. Fractie, waarmee de SGP samen de helft van de raadszetels bezet.

Een subsidieverlening aan gemengd koor 'De Kunstkring' voor de uitvoering van de Mattheüs-Passion in de Petruskerk in 1955 en in 1956 voor de Chr. Gemengde Zangvereniging voor de uitvoering van een kerstoratorium, worden door G. Middelkoop afgewezen vanuit het argument dat de kerk daar niet voor

gebruikt mag worden. Het behoort volgens hem uitsluitend een 'huis des gebeds' te zijn, waar wereldse zaken uit geweerd moeten worden. En zijn bezwaar tegen de Mattheüs-Passion is dat 'het principieel niet aanvaardbaar is, een zaak zo gewichtig en ondoorgroendelijk als het lijden van Christus op muzikale wijze tot uiting te brengen.'

Demping van de Rijn, een aangelegen punt voor de heer Middelkoop

De beslissing van de demping van de Rijn is tijdens het raadslidmaatschap van Middelkoop een ingrijpend gebeuren. Op 1 april 1959 valt de eindbeslissing over de demping. De hele raad is ervoor. Het 30 jaar lang betalen van baatbelasting door de eigenaren van de panden die aan de Rijn staan, kan niet ieder raadslid meemaken. Middelkoop stemt met nog twee raadsleden tegen deze baatbelasting. Middelkoop was in dit geval met zijn pand op nr. 46 belanghebbende. Tijdens de discussie in de raad over de noodzaak van de demping van de Rijn merkt hij op dat de gemeente naar zijn mening in het verleden in gebreke is gebleven door geen maatregelen te treffen tegen de op bepaalde tijden voorkomende kwade geur van het water. Wanneer

Wie is W. Beukers?

Willem Beukers is op 17 januari 1903 in Zegveld geboren als zoon van een huisschilder. Hij groeit op in Zegveld en hoort bij de Nederlandse Hervormde kerk. Aanvankelijk kiest hij voor het schildersvak en volgt zijn vader in het bedrijf op. Naast zijn beroep als schilder volgt hij de opleiding tot tekenleraar en gaat in de avonduren lesgeven op de Ambachtsschool in Woerden. Door een motorongeluk is hij niet meer

goed in staat om het schildersvak uit te oefenen en besluit hij om fulltime leraar schilderen te worden. Hij geeft de leiding van het bedrijf over aan zijn zoon en gaat lesgeven aan de eerste christelijke technische school aan de Hengeveldstraat in Utrecht. En hij vestigt zich met zijn gezin in de Nieuwstraat in Woerden. Als Woerdenaar raakt hij al snel bij de SGP betrokken.

men een klein gemaal bij de Magazijnbrug had geplaatst, had het water voldoende doorstroming gekregen. Gaf hij met deze benadering niet aan dat er wel degelijk een goed alternatief was om de Rijn te behouden? Toch stemde de voltallige raad uiteindelijk in met het dempen van de Rijn en het krediet daarvoor van 710.000 gulden.

Middelkoop heeft echter de demping van de Rijn niet meer meegemaakt. Op 27 februari 1961 overlijdt hij onverwacht op 74-jarige leeftijd. Burgemeester Vos schetste tijdens de begrafenis de heer Middelkoop als een zeer arbeidzaam mens. Hij was een man van weinig woorden; die alleen sprak als hij meende dat het werkelijk nodig was. Daarbij liet hij vaak een waarschuwend woord horen als er principiële zaken in het geding waren.

Raadsperiode van W. Beukers 1961-1981

De heer W. Beukers volgt zijn voorganger onverwacht op. Hij staat als tweede SGP'er op de lijst van Protestant Christelijke fractie. Na enige bedenktijd stemt hij uit volle overtuiging in om namens de SGP zitting in de gemeenteraad te nemen.

Beukers ging in de lijn van zijn voorganger voort. Hij was de beginselen van de SGP van harte toegedaan en kwam daar duidelijk en rechtlijnig en principieel voor uit in de vergaderingen. Vaak gebruikte hij de woorden 'tot de wet en de Getuigenis' en wees heen naar Gods Woord en Wet. Dat botste wel eens in de raad, maar men respecteerde zijn mening. Zelf zei hij daarvan: 'Wanneer het om een principiële

Wie is H. Manhave?

In augustus 1971 komt Henk Manhave met zijn gezin vanuit Utrecht naar Woerden en vestigt zich aan de Utrechtsestraatweg. Op dat moment is hij werkzaam in het voortgezet onderwijs als docent maatschappijleer, godsdienst en Engels. Dat blijft hij tot aan zijn vervroegd pensioen, begin 1982.

Hij had een brede interesse en was actief in verschillende christelijke organisaties, zoals de Vereniging ter bevordering van de Zondagsrust en de Zondagsheiliging (1960 tot 1976), en de Vereniging Protestants Nederland.

En buiten de landsgrenzen was hij betrokken bij de Trinitarian Bible

Society, de Tyndale Society en de International Council of Christian Churches (ICCC).

De ICCC was zijn grote passie. Deze organisatie werd in 1948 opgericht, een paar maanden voor de oprichting van de Wereldraad van Kerken. De ICCC vormde de tegenhanger van de Wereldraad. Er waren internationaal zo'n 700 protestante kerken bij aangesloten. Manhave was de vertegenwoordiger ervan in Europa. Voor de ICCC reisde hij vaak in zijn leven naar Amerika waar de hoofdvestiging was van de organisatie.

Henk Manhave is 14 augustus 2020 op 91-jarige leeftijd overleden.

zaak gaat en ik ben tegen, dan hoef je er wat mij betreft niet meer over te praten. De mensen moeten zich buigen voor Gods wil.'

Bij zijn intrede in 1961 in de gemeenteraad bestaat de raad uit 15 leden en bij zijn afscheid zijn afscheid in 1980 uit 19 leden. In 1961 bezetten de confessionele partijen inclusief de SGP 10 van de 15 zetels en in 1980 11 van de 19 zetels.

Aandachtspunten uit de raadsperiode van de heer Beukers

Christelijk onderwijs

Het Christelijk onderwijs in Woerden. Hij zegt daarvan in de raad: 'Ik ben voor Christelijk Onderwijs. Ik ben voor een school met de Bijbel, niet zo zeer voor een school met de Bijbel die aangepast is aan onze tijd, maar veel meer voor een school met een Bijbel waarbij onze tijd zich moet aanpassen.'

Hij waarschuwt in 1963 dat het niet denkbeeldig is dat een groep bezwaarden een verzoek bij B&W zullen indienen voor een eigen schoolgebouw. De reden daarvan is dat er op de bestaande christelijk scholen de nieuwe Bijbelvertaling en psalmberijming is ingevoerd en er toneel in de vorm van een kerstspel op één van de scholen is opgevoerd en de televisie op de christelijke scholen wordt ingevoerd.

Men houdt volgens hem te weinig rekening met de verschillende richtingen die er onder de protestanten zijn.

In 1970 is het zover dat er een aanvraag voor een reformatorische school in de gemeenteraad wordt ingediend en met 12 stemmen voor en 3 stemmen tegen wordt aangenomen. Twee jaar later start de Jan de Bakkerschool in het oude

schoolgebouw van de Julianaschool aan de Leidsestraatweg.

Monumenten

Het behoud van monumenten is bij Beukers in goede handen. Als de gemeente de molen 'De Windhond' aankoopt, zegt hij in de raad: 'Het is voor Woerden, mijnheer de voorzitter, een grote aanwinst deze molen, dit monument, te kunnen kopen.' Zo stelt hij voor om de watermolen - naar zijn mening 'de mooiste uit de omgeving'- te kopen, zodat volgens hem: 'ook aan de andere zijde van Woerden het aanzien van de stad

bestendig blijft'. Op zijn voorstel komt er een herinneringsmonument voor de steen- en pannbakkers bij de Kwakelbrug. Bij de onthulling daarvan, die door hem verricht werd, zei hij: 'Deze beeldengroep is opgericht om evenals de stenen die werden opgericht voor de kinderen Israëls het hun kinderen te vertellen wat daar was verricht. Dat grootvaders hun kleinkinderen en vaders hun kinderen zouden vertellen van het arbeidzame leven van vaders en moeders en kinderen uit die dagen.'

Principieel getuigenis

Het principiële getuigenis komt vooral

aan de orde bij de jaarlijkse algemene beschouwingen. Hij legt dan ook wel eens een link naar de landelijke politieke ontwikkelingen. In 1971 zegt hij dat het hem nog nooit zo moeilijk is gevallen bij het schrijven van de algemene beschouwingen. De reden daarvan is dat de bede in de troonrede niet meer aanwezig is. Hij zegt daarover: 'Het is een droeve tijd wanneer de mensen wijzer worden dan God en verstandiger dan de Bijbel. Hoe wordt het gezag ondermijnd en hoezeer is op het terrein van de eerbaarheid alles toegestaan en aanbevolen.'

In 1976 verantwoordt hij waar het bij de SGP om gaat met de woorden: 'Gods Woord leert: niet door kracht noch door geweld, maar door mijn Geest zal het geschieden. Dit is het vaandel van de SGP.'

Afscheid van de raad

Aan de lange staat van dienst van Beukers komt op 17 december 1981 een einde. Hij heeft dan ruim 20 jaar zitting gehad in de Woerdense gemeenteraad, waar hij om gezondheidsredenen mee moet stoppen. Burgemeester Bos spreekt hem met hartelijke woorden van dank toe. Na zijn afscheid wordt Beukers in augustus 1982 geëerd met de benoeming tot Ridder in de Orde van Oranje-Nassau.

De raadsperiode van H.J. Manhave 1982-19881

De heer Manhave volgt op 28 januari 1982 de heer Beukers als raadslid op. Hij is op dat moment voorzitter van de kiesvereniging en legt die functie neer. In datzelfde jaar zijn er gemeenteraadsverkiezingen en wordt hij voor het eerst officieel als gemeenteraadslid gekozen.

Het CDA heeft in die raadsperiode 10 van de 21 zetels. De SGP heeft

daardoor een wippositie. Samen met de SGP heeft het CDA de meerderheid in de raad en is het belangrijk dat zij zich verzekerd weet van de steun van de SGP. De SGP mag daarom een tegemoetkomende houding van het CDA verwachten. Bij de gemeenteraadsverkiezingen van 1986 vervalt de wippositie, omdat het CDA dan met 9 zetels in de raad komt.

Helaas treden er in de raadsperiode 1986-1990 spanningen op tussen het raadslid en de kiesvereniging. Het betreft niet de principiële standpunten als zodanig, maar de wijze van optreden in de gemeenteraad. Eind september 1988 gaat hij als onafhankelijk raadslid verder in de gemeenteraad. In 1989, als er door de gemeentelijke herindeling een jaar eerder dan het einde van de raadsperiode gemeenteraadsverkiezingen zijn, wordt hij niet meer kandidaat gesteld en volgt de heer C.J. van Tuijl hem op in de raad.

Aandachtspunten uit de raadsperiode van de heer Manhave

Beelden in de kerk

Bij de besluitvorming over het restaureren en plaatsen van de beelden in de Petruskerk, die tijdens de restauratie van het kerkgebouw bij graafwerkzaamheden rond de kerk opgegraven werden, stemt Manhave tegen de subsidieaanvraag en het plaatsen in de kerk. Zijn voornaamste bezwaar vormt het terugplaatsen in de kerk, omdat daartegen grote bezwaren leven bij leden van de gemeente.

Zondagsrust

De discussie over de zondagsrust in Woerden is ook een actueel thema in de raadsperiode van de heer Manhave.

In maart 1983 bespreekt men in de gemeenteraad het verzoek van een bloemenhandelaar om op zondag bloemen te mogen verkopen bij het station. Door de plaatselijke kerken en de middenstand zijn er bezwaren tegen het verzoek ingediend. Het

college van B&W heeft een verdeeld standpunt. CDA-wethouder de heer Petermeijer vertolkt het minderheidsstandpunt. Het is volgens hem in strijd met het karakter van de zondag en economisch gezien moet de zaak worden benaderd vanuit de Winkelsluitingswet. Manhave sluit zich daarbij aan en voegt eraan toe dat je als christen ook nog te maken hebt met een hogere norm: de Bijbel. 'Een christen leeft volgens hem in die zin graag normaal, dat het volgens de sociale wetten goed is te rusten na zes dagen werk.'

Bij de stemming wordt het voorstel van de meerderheid van het college verworpen met 10 tegen 9 stemmen. Het CDA met 9 en de SGP met 1 stem, samen de confessionele meerderheid, stemmen tegen.

Schoolbegeleidingsdienst

Er wordt op 26 mei 1983 een uitvoerig debat in de raad gevoerd over de toekenning van subsidie aan de Stichting Begeleidingscentrum Gereformeerd Schoolonderwijs (BGS), de schoolbegeleidingsdienst waar de

Wie is C.J. van Tuijl?

Cor van Tuijl komt na zijn huwelijk in 1983 met Catrien in Woerden wonen. Beiden komen uit Zaltbommel en kiezen voor Woerden omdat dit voor Cor gunstig ligt voor zijn werk in Amsterdam.

Al heel snel bezoeken ze samen een avond van de SGP, waar Bas van der Vlies een lezing houdt. Cor sluit zich als lid aan bij de plaatselijke kiesvereniging en wordt een trouw bezoeker van de vergaderingen. Zijn interesse in de politiek valt op en al snel maakt hij zijn opwachting als secretaris in het bestuur. Van 1985 tot 1989 is hij lid van het bestuur.

Als hij in 1989 in de gemeenteraad wordt gekozen heeft hij onafgebroken tot 2012 zitting namens de SGP in de gemeenteraad en van 2012-2014 als wethouder van Woerden.

Zijn raadslidmaatschap combineert hij al die jaren met een fulltimebaan bij de belastingdienst/politie.

En daarnaast met een heel aantal nevenfuncties zoals pennigmeester van Stichting Rijn en Lekstreek, secretaris van het Driestar College te Gouda, voorzitter Stichting Present Woerden, commissielid SGP Provinciale Staten Utrecht.

Jan de Bakkerschool in Woerden gebruik van maakt. Manhave toont in de raad aan dat identiteitsgebonden begeleiding zowel voor wat betreft de begeleiding van leerlingen als voor wat betreft het ontwikkelen van schoolwerkplannen en de invoering van leermethodes en dergelijke, niet gewaarborgd kan zijn bij een algemene schoolbegeleidingsdienst. De voltallige raad gaat, met uitzondering van de PvdA, akkoord met het voorstel tot subsidiëring van de begeleiding door het BGS.

Emancipatie

Het onderwerp emancipatie vraagt in de tachtiger jaren ook in Woerden de nodige aandacht. In de discussies die rond dit thema gevoerd worden in de gemeenteraad gaat het vaak over de emancipatie van de vrouw.

Manhave brengt tijdens één van

deze discussies over emancipatie zijn standpunt als volgt naar voren: 'Emancipatie mag nooit ontaarden in een weg laten vallen of ontkennen van ingeschapen specifieke verschillende eigenschappen van mannen en vrouwen. Er is niet sprake van meer of minder mens, van hoger of lager. Er is alleen een onderscheid tussen de een en de ander, zoals de Bijbel ons leert.' Als in november 1986 de nota 'Uitgangspunten en doelstellingen voor een gemeentelijk beleid voor vrouwenemancipatie in de raad wordt besproken zegt Manhave daarover: 'Het uitgangspunt van de SGP is de Bijbel. God schiep hemel en aarde om de mens. Hij schiep de mens niet als androgyne mens, maar hij schiep en man en vrouw en wel in die volgorde.

Wanneer wij de leer van de Bijbel verlaten, verliest zowel de vrouw als de man zijn specifieke plaats die hem

door God gegeven is. In Genesis lezen we dat de vrouw geschapen is niet onder de man of naast de man, maar tegenover de man: gelijkwaardig dus. Samen vormen man en vrouw een gezin, met of zonder kinderen.' Riep in de jaren tachtig het onderwerp emancipatie de nodige discussie op, nog steeds is het een aandachtspunt in de samenleving van 2024.

Afscheid

De heer Manhave neemt eind 1988 afscheid van de gemeenteraad, nadat hij van september tot eind december 1988 als onafhankelijk raadslid heeft gefunctioneerd. Op 1 januari 1989 treedt de heer C.J. van Tuijl namens de SGP toe tot de gemeenteraad van vergroot Woerden door de overkomst van de kernen Kamerik en Zegveld.

Gerard Middelkoop

Wie is S.C. Brouwer?

Simon Brouwer komt als Zegvelder na zijn huwelijk met Marleen de Jong in 1999 in Woerden wonen. Zij krijgen in hun huwelijk samen vier kinderen.

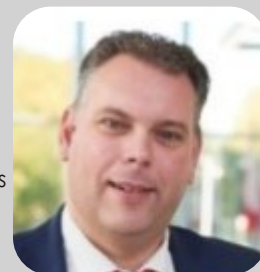
Simon werkt in het dagelijks leven in de levensmiddelenbranche. Begonnen op wekelijkse markten met kaas- en andere zuivelproducten startte hij op 19-jarige leeftijd een eigen winkel in kaas en noten in Amstelveen. Na 6 jaar is hij vertegenwoordiger geworden bij een zoetwarenproducent, waar hij 15 jaar gewerkt heeft in een commerciële functie. Na aansluitend 7 jaar bij een industriële fabrikant van stroopwafels gewerkt te hebben als salesmanager, is hij sinds 2021 actief als accountmanager waarbij hij ambachtelijke makers verbindt aan de supermarkten in Nederland.

De verkoopkwaliteiten komen hem later goed van pas als raadslid.

Hij sluit zich daarna al gauw aan als lid van de SGP afdeling in Woerden en bezoekt trouw de vergaderingen. De politiek heeft vanaf het begin zijn interesse. In 2003 wordt hij gekozen in het bestuur van de afdeling. Om in 2005 de overstap te maken naar de schaduwfractie om als fractie assistent het raadslid Cor van Tuijl te ondersteunen. Het werk in de fractie vormt voor hem de opmaat naar het raadslidmaatschap. In 2012 volgt hij Cor van Tuijl op die het wethouderschap van Titia Cnossen overneemt bij haar vertrek uit Woerden.

Het werk in de gemeenteraad gaat hem vanaf het begin goed af en al gauw heeft hij zijn draai erin gevonden.

Hij staat net als zijn voorganger voor de principes van zijn partij en weet die op

gepaste wijze naar voren te brengen. En weet, ondanks de verschillen die er in opvatting zijn met de andere partijen, in een goede verhouding samen te werken met zijn mede raadsleden. In het bijzonder geldt dat voor de raadsleden van de ChristenUnie, de zusterpartij van de SGP. De samenwerking met hen verdiept mede door zijn inbreng en mondt in 2014 uit in een samenwerking in één fractie. Simon is hierin een echte bruggenbouwer! In 2022 zet hij een punt achter het gemeenteraadslidmaatschap en volgt Eric de Jonge hem op.

UW BOUWWENS DOOR ONS GEREALISEERD

"We helpen u graag om uw bouwwens te realiseren. Dit doen we professioneel met een hoog afwerkingsniveau. En tijdens de bouwperiode houden we de overlast in en om uw huis minimaal."

www.aannemerharinck.nl | info@aannemerharinck.nl | Woerden

Timmerbedrijf D.J. van de Weerd

nieuwbouw - verbouw - onderhoud

Ontdek vakmanschap
en precisie bij mijn
timmerbedrijf - voor
kwaliteit die u verdient!

contact:
Breeveld 17c
3445 BB Woerden
telefoon: 06 18377386

info@djevandeweerd.nl

Voorzitters over de ontwikkelingen SGP Woerden van 1989 tot 2024

Periode 1986 - 1989 (Gerard Middelkoop)

In het jaar 1986 vindt er in het bestuur van de kiesvereniging een aantal wisselingen plaats. De voorzitter, de heer Voorbergen, treedt af en bovengenoemde wordt door de leden gekozen tot voorzitter. Op dat moment realiseerde ik mij niet dat het voor een heel aantal jaren zou zijn. Het secretariaat komt in dat jaar in handen van Cor van Tuijl.

Bij de gemeenteraadsverkiezingen in datzelfde jaar wordt de heer Manhave voor de tweede keer namens de SGP in de gemeenteraad gekozen. In de schaduwfractie zitten op dat moment Simon van Dijk, Johan Schimmel en Gerard Middelkoop.

De vergaderingen van de fractie vinden plaats op de zolderverdieping van het stadhuis op de Westdam. Eens per maand komt de fractie op maandagavond bijeen en wisselend wordt door een lid van de schaduwfractie de maandelijkse gemeenteraad bijgewoond. De stukken voor de vergadering passen nog ruimschoots in de bekende bruine envelop en kosten niet al te veel leeswerk. Het raadswerk is in die tijd allemaal nog erg overzichtelijk.

Het bestuur is actief met het organiseren van een aantal aandachtsgebieden. Op de agenda van 17 februari van het bestuur staan de volgende punten:

- de bemensing van de schaduwfractie;
- het organiseren op 15 maart van een verkiezingsavond met andere politieke partijen uit Woerden;
- het houden van een tijdrede, waarbij de predikanten Hovius, De Knecht, Van Rossem en Egas genoemd worden;
- de samenstelling van de redactie van De Posthoorn waarbij de namen van de heren Kroon, Roks, Middelkoop en Van der Lee worden genoemd;
- het organiseren van een gesprek met de hervormde predikanten van Woerden;
- het beleggen van een jongerenavond.

Het zijn in de loop der jaren de steeds terugkerende thema's op de agenda van het bestuur.

Roerige periode

De periode 1986-1989 is een roerige periode voor het bestuur en de fractie. Niet alleen zijn er zorgen rond het optreden van het raadslid, maar de voorbereidingen voor de herindeling waarbij Kamerik en Zegveld bij Woerden gevoegd zullen worden, vragen de nodige inzet van het bestuur. De raadsperiode wordt daarvoor een jaar korter, zodat er in 1989 verkiezingen zijn. Hiervoor wordt een gemeentelijke kiesvereniging (GKV)

gevormd met een bestuur waarin vertegenwoordigers van de drie kiesverenigingen

van Kamerik, Zegveld en Woerden zitten. De gemeentelijke kiesvereniging is voortaan verantwoordelijk voor de gemeenteraadsverkiezingen.

Cor van Tuijl volgt de heer Manhave vanaf 1 januari 1989 op in de nieuwe uitgebreide gemeenteraad.

Jubileum 65 jaar

In 1989 herdenkt de kiesvereniging Woerden haar 65-jarig bestaan. De herdenking vindt plaats op 5 mei in de Petruskerk, waar diverse sprekers het woord voeren. Speciaal voor deze bijeenkomst is het mannenkoor 'Jeduthun' uit Amersfoort uitgenodigd en op deze Bevrijdingsdag worden naast psalmen ook vaderlandse liederen gezongen. De kerk is die avond volledig bezet. Een hoogtepunt is de overhandiging van het herdenkingsboek Staatkundig Gereformeerd in Woerden 65 jaar 1924-1989.

Het jaar 1989 is in veel opzichten een intensief jaar voor het bestuur van de kiesvereniging. Door het enthousiasme en het nog jonge elan van de bestuursleden wordt er veel tijd en energie in de activiteiten gestoken.

Periode 1990 - 2011 (Gerard Middelkoop)

In 1990 breekt er een nieuw tijdperk aan in het bestaan van de PKV Woerden. De herindeling heeft inmiddels zijn beslag gekregen en de drukke tijd rond het 65-jarig bestaan van de PKV is voorbij.

Verhouding PKV en GKV

Een steeds terugkerend punt na de herindeling is de verhouding tussen de PKV's en GKV. De vraag is: waar is de GKV voor verantwoordelijk en waarvoor de PKV's? Bij een uitvoerige discussie in het bestuur van de PKV Woerden komt men tot de conclusie dat het beter is om één kiesvereniging te vormen, met plaatselijke commissies voor een aantal uitvoerende taken.

Op de bestuursvergadering van 15 januari 2001 wordt geconstateerd dat de GKV niet meer naar behoren functioneert. De fractie heeft geen aanspreekpunt. Van invloed daarbij is dat de kiesvereniging Kamerik per 1 januari 2001 is opgeheven. Dit geldt ook voor de kiesvereniging van Harmelen. De kiesvereniging van Zegveld blijft wel zelfstandig. In 2003 wordt besloten dat de PKV van Woerden de taken van de GKV gaat behartigen en er permanent twee bestuursleden van Zegveld op de bestuursvergaderingen van de PKV Woerden aanwezig zijn onder het voorzitterschap van de PKV Woerden.

Vrouwenstandpunt

In deze jaren houdt de discussie binnen de SGP over de plaats van de vrouw in de partij en de politiek bezig. De PKV Woerden stelt zich bij de meningsvorming in deze discussie terughoudend op, zolang het hoofdbestuur van de partij niet met

een duidelijk standpunt komt. Zij ziet ook te weinig alternatieven om tot een standpunt te komen en besluit om verhelderingsvragen op papier te zetten en met een toelichtend schrijven in te brengen op de algemene vergadering over dit onderwerp van de partij. Verschillende leden zeggen in deze jaren hun lidmaatschap op. Een aantal komt na een gesprek hierover met het bestuur op het besluit terug. Op een bestuursvergadering in 1992 wordt geconcludeerd dat de partij een roerige tijd meemaakt.

In 2010 is er een discussie in het bestuur over de steun aan een vrouwelijke wethouder in de gemeenteraad tegen de achtergrond van het standpunt van

de partij. Het besluit van het bestuur daarover is volgens de notulen: 'Een meerderheid van het bestuur geeft de heer C.J. van Tuijl de ruimte om vrouwelijke wethouders te steunen. De beslissing ligt bij de heer C.J. van Tuijl.'

Invulling SGP-ledenvergaderingen en bijeenkomsten

Het is de gewoonte om vier keer per jaar een ledenvergadering te houden, waarvoor meestal een spreker wordt uitgenodigd die na het huishoudelijke deel over een politiek thema een lezing houdt. Een vast onderdeel op de avonden is de informatie uit de fractie. Meestal wordt op twee van de vier avonden het algemeen gedeelte van de vergadering met de inbreng uit de

Joop Kroon en Bert Jan Peters geven een impressie van hun tijd in het bestuur van de GKV Woerden.

Bij de herindeling van Woerden met Kamerik en Zegveld ontstonden er in de grotere gemeente Woerden 3 kiesverenigingen van de SGP met ieder hun eigen ledenbestand en geschiedenis. Het landelijk beleid van de partij was in die tijd om de bestaande kiesverenigingen te laten bestaan en een overkoepelende gemeentelijke kiesvereniging op te richten waarin bestuursleden kiesvereniging in vertegenwoordigd waren.

De gemeentelijke kiesvereniging was met name verantwoordelijk voor de organisatie van de gemeenteraadsverkiezingen en de fractie. Tijdens de oprichtingsvergadering van de GKV werd Henk den Hartog uit Kamerik tot voorzitter gekozen van het nieuwe bestuur. Na 3 jaar gaf hij de voorzittershamer over aan Joop Kroon op dat moment bestuurslid van de PKV Woerden. Het secretariaat van de GKV was in handen van de Kameriker Bert Jan Peters.

Na een aantal jaren voegde de PKV van Kamerik zich samen met de PKV Woerden en vrij snel na de herindeling in 1999 van de gemeente Woerden met Harmelen werd de kiesvereniging van Harmelen ook opgeheven. Vanaf 2003 bestaat de GKV uit de PKV's van Woerden en Zegveld en is de voorzitter van de PKV Woerden ook voorzitter van de GKV. De naam voor gemeentelijke kiesvereniging is inmiddels gemeentelijke afdeling. Dat geldt ook voor de afdeling Woerden. In Zegveld is het nog een PKV.

fractie ingevuld. In de notulen van 1994 merkt een van de leden over het houden van tijdredes het volgende op: 'Het is een oneigenlijke vermenging van kerk en politiek, die alleen door ouderen worden bezocht. Het moet in de eerste plaats een zich bezinnen zijn op de taken in de maatschappij.' Blijkbaar is de discussie die daarop volgt de reden waarom het organiseren van tijdredes langzamerhand wordt afgeschaft.

Sprekers wel of niet uit eigen kring uitnodigen is ook een aandachtspunt. Tijdens een ledenvergadering wordt hierover opgemerkt: 'Als er alleen sprekers uit eigen kring worden uitgenodigd voor de ledenvergaderingen, dan hebben de avonden het karakter van "een besloten zijn in eigen kring".' Vanaf dat moment worden er ook sprekers van buiten de SGP-kring uitgenodigd.

Op 5 mei 1999 wordt het 75-jarig jubileum herdacht met een

jubileumbijeenkomst in de Maranathakerk. De tweede voorzitter van de landelijke partij, ds. Van Daalen, houdt een jubileumrede en het Woerdense mannenkoor 'Con Forza' verzorgt de koor- en de samenzang. Het bezoekersaantal is 350 personen, inclusief het koor.

Er wordt in de loop der jaren drie keer vanuit Woerden een rondleiding door het Tweede Kamergebouw georganiseerd, onder leiding van de fractievoorzitter van de SGP, Menno de Bruine. Alle keren wordt de reis naar Den Haag met een bus gemaakt vanaf de Bethlehemkerk: op 31 maart en 13 oktober in 2004 en op 16 april 2008.

In 2007 wordt besloten om de gedachte voor een jaarthema voor te leggen aan de ledenvergadering. In 2008 wordt gekozen voor een jaarthema 'Woerden, tolerant?!'. Voor 2009-2010 wordt gekozen voor: 'Geef Woerden de ruimte'. Dat thema is ook voor de gemeenteraadsverkiezingen 2010 het uitgangspunt.

Ledenwerving

Een belangrijk aandachtspunt op de bestuursvergaderingen is de ledenwerving. Verschillende keren wordt er een ledenwerfactie georganiseerd. Als bronnen worden daarvoor de kerkbodes van de plaatselijke kerken gebruikt, omdat daarin de nieuw ingekomen leden vermeld staan. Het benaderen van leden van de hervormde kerk voor het lidmaatschap van de SGP valt niet mee. Men heeft wel sympathie voor de SGP, maar het lid worden is kennelijk te hoog gegrepen. Gestag groeit het ledenaantal toch uit tot boven de 130 leden. Daar blijft het tenslotte rond schommelen. Door dit ledenaantal mag de PKV met drie

De gemeentelijke kiesvereniging (gkv) was in Woerden nieuw in 1989. Het was een soort unie van de bestaande plaatselijke kiesverenigingen (pkv) van Kamerik, Woerden en Zegveld. De drie gemeenten waren opgegaan in één gemeente Woerden. Dat maakte een gkv nodig. De pkv's bleven bestaan. De nieuwe gkv moest zijn plek nog zien te vinden.

De pkv's hadden oude papieren. De drie plaatsen hadden ook hun eigen cultuur. Verder kenden de mensen van de pkv elkaar goed. Daarbij komt dat er in de drie plaatsen niet hetzelfde was gedacht over de vraag of één gemeente nodig was. Tegen die achtergrond vond de een dat de pkv zoveel mogelijk alles moest blijven doen wat ze altijd deed en de gkv alleen het hoogst noodzakelijke. De ander vond dat de gkv meer kleur op de wangen moest krijgen en dat de pkv wel wat kon loslaten.

Dit gaf best wel eens discussie, maar het was een goede tijd. Er was samenbinding. Niemand zette het op scherp. Het was niet principieel. We vonden elkaar. De zaken die er echt toe deden kregen gelukkig de meeste aandacht. En in het licht van Gods heilzame geboden was er ook toen veel dat aandacht vroeg zoals rond zondagsrust en andere onderwerpen.

Het is een voorrecht als we worden bewaard voor het optillen van middelmatige onderwerpen tot principiële. Je maakt het niemand naar de zin en dat om niets. En andersom doen we zonde als we - terwijl dat in een bepaalde situatie nodig is - niet wijzen op Gods geboden, maar dit vervormen naar een toegeeflijke houding. Als we op Zijn gebod wijzen - niet hooghartig, wel zachtmoedig en beslist - maak je het ook niet iedereen naar de zin. Maar Gods eer vraagt het en het brengt zegen met zich mee.

Dit komt uit mijn herinnering vanuit mijn betrokkenheid in de jaren 1986-1993 in het bestuur van de Woerdense SGP. Van harte wens ik de SGP Gods zegen toe voor de toekomst. Christus is Koning. Ik wens u en jullie allen toe om onder Zijn Banier te dienen. Vind elkaar daar.

Joop Kroon, oud-voorzitter

stemgerechtigde afgevaardigden deelnemen aan de landelijke vergaderingen van de partij. Veel leden laten het in de praktijk bij het lidmaatschap en nemen niet actief deel aan de vergaderingen. Door het lidmaatschap steunen zij de partij. Dat is overigens landelijk een vrij algemeen verschijnsel.

Folderverspreiding bij verkiezingen

van de gemeenteraad
Folderverspreiding voor de gemeenteraadsverkiezingen wordt in de jaren negentig door heel Woerden gedaan aan de hand van de indelingsgegevens van de verschillende wijken in de gemeente Woerden en de kernen Kamerik en Zegveld. De folders worden per wijk huis aan huis bezorgd door vooral de

kinderen van de SGP-gezinnen. Als dank ontvangen zij daarvoor een presentje. Deze werkwijze is mede door de groei van de gemeente Woerden losgelaten.

Samenwerking met de RPF en ChristenUnie

Bij de herindeling in 1989 wordt het RPF-bestuur uit Zegveld benaderd

SGP Woerden 100 jaar!

Allereerst wil ik de SGP Woerden van harte feliciteren met het bereiken van deze bijzondere mijlpaal. Bijzonder, omdat het anno 2024 niet vanzelfsprekend is dat een politieke partij als de SGP na al die jaren nog bestaat. Noem de SGP gerust een rotsvast ankerpunt in de Nederlandse politiek. Bijzonder, vooral omdat 100 jaar SGP getuigt van Gods goedheid en zegen. De Heere heeft gegeven dat al die jaren de SGP in de Woerdense gemeenteraad haar stem mocht laten klinken. Laat dat ons vooral dankbaar stemmen.

Graag voldoe ik aan het verzoek van de commissie om iets uit de tijd van mijn betrokkenheid bij de Gemeentelijke Kiesvereniging (GKV) van de SGP Woerden aan het papier toe te vertrouwen. Bijna 25 jaar na onze verhuizing naar de Veluwe zandgronden viel dat overigens niet mee! Van 1988 tot aan ons vertrek in 2000 ben ik secretaris geweest van de GKV. Die GKV was het gevolg van de gemeentelijke herindeling waartoe de Eerste Kamer op 13 september 1988 besloot.

Die gemeentelijke herindeling waarbij de dorpen Kamerik en Zegveld bij de gemeente (stad) Woerden werden gevoegd zorgde voor een ware aardverschuiving in de politieke arena's van de betreffende dorpsgemeenschappen. Die zouden opgeslokt worden door 'Groot Woerden', zo vreesde men. Zeker ook binnen de SGP-kiesverenigingen van Kamerik en Zegveld was men bepaald niet gelukkig met de nieuwe situatie en vreesde men het onderspit te moeten delven. Dit was overigens niet onterecht, want bij de eerstvolgende verkiezingen van de nieuwe gemeenteraad bleef er slechts 1 van de 3 raadsleden in de raad over.

De drie kiesverenigingen hechtten zeer aan hun zelfstandigheid en de oprichting van de GKV ging dan ook met de nodige gevoeligheden gepaard. Zo werd elke kiesvereniging door twee personen in het bestuur van de GKV vertegenwoordigd, maar 'mocht' Woerden wel de voorzitter leveren. Op de kandidatenlijst van de gemeenteraadsverkiezingen moesten de nummers 2 en 3 natuurlijk uit Kamerik en Zegveld komen.

In het begin van de samenwerking was het best even aftasten, snuffelen en nieren proeven. Maar al snel was er onderlinge verbondenheid en konden we van hart tot hart met elkaar spreken en de belangen van de Woerdense SGP behartigen. Bij de eerste ledenvergadering riep de Woerdense voorzitter n.a.v. Rom. 15 de aanwezigen op om eensgezind op te trekken en met een mond te spreken, opdat God de eer zou ontvangen.

Al de jaren dat ik secretaris van de GKV van de SGP Woerden mocht zijn heb ik niet anders dan deze eensgezindheid ervaren. Rest mij de Woerdense SGP-broeders van harte Gods zegen toe te wensen voor de onbekende toekomst. Dat de broederlijke liefde blijve. 'En indien iemand van u wijsheid ontbreekt, dat hij ze van God begere, Die een iegelijk middellijk geeft, en niet verwijjt; en zij zal hem gegeven worden.' (Jak.1:5.)

Bert Jan Peters, oud-secretaris

met het verzoek om samen te werken bij de gemeenteraadsverkiezingen. Het RPF-bestuur stelt zich daarbij terughoudend op en wil als zelfstandige partij deelnemen aan deze verkiezingen. Dat herhaalt zich bij de verkiezingen in 1994. Voor de gemeenteraadsverkiezingen van 1998 wil de RPF niet verder gaan dan lijstverbinding. Zij willen kijken hoe de samenwerking in deze raadsperiode verloopt en of het bij de gemeenteraadsverkiezingen in 2002 tot een gezamenlijke lijst kan komen. En dat blijft zo als de RPF later samen met het GPV opgaat in de ChristenUnie.

De samenwerking in de gemeenteraad met de ChristenUnie blijft in de daarop volgende jaren moeizaam. In 2005 wordt vanuit de fractie tijdens de bestuursvergadering gemeld dat de samenwerking met de CU beter moet in de vorm van gezamenlijk fractieoverleg, woordvoerderschap en lijstverbinding. De ChristenUnie wil echter nog wachten met samenwerking in de raad tot na de verkiezingen van 2006. De conclusie is dan: de SGP heeft gedaan wat ze kon doen. Op 30 mei 2011 schrijft de secretaris in het verslag van de bestuursvergadering naar aanleiding van een overleg eind april tussen bestuur en fractie met de ChristenUnie: 'De heer C.J. van Tuijl licht het e.e.a. toe over de samenwerking met de CU. Binnen de eigen fractie loopt het momenteel goed. We gaan als bestuur nog niet meteen het gesprek aan met het bestuur van de CU.' Het zal nog drie jaar duren voordat het na de gemeenteraadsverkiezingen in 2014 tot verdere samenwerking komt.

Uitbreiding gemeente Woerden

In 2000 is de er opnieuw een herindeling als Harmelen bij Woerden wordt gevoegd. De SGP behaalt bij deze gemeenteraadsverkiezingen voor het eerst in haar bestaan twee zetels. Naast Cor van Tuijl schuift de Zegvelder Leindert Bos als tweede man aan. Deze raadsperiode duurt door de vervroegde verkiezingen 5 jaar van 2000 t/m 2005.

Activiteiten voor jongeren

Er worden in de loop van de jaren (onregelmatig) jongerenavonden gehouden. Het is in ieder vergaderseizoen een vast punt op de bestuursvergaderingen. In maart 1992 is er een jongerenavond in de zaal van de Bethlehemkerk. De uitslag van een enquête geeft aan dat er behoefte is om eens in de twee jaar een jongerenavond te beleggen.

Op 19 april 1997 wordt er een avond voor jongeren gehouden over het thema 'Reclame'. De spreker is mr. drs. W.A. Zondag, de latere predikant van de Gereformeerde Gemeente in Woerden.

Op 15 november 2006 wordt de SGP jongerenvereniging Woerden opgericht. Bestuursleden zijn: Bas van Hell (voorzitter), Rianneke Nap (secretaresse), Mathijs van Tuijl (penningmeester), Hendrik van Tuijl en Marten Schalk. In januari 2007 zal de eerste ledenvergadering gehouden worden. De jongerenvereniging bestaat in 2009 uit Erik de Kloe en zijn broer, Mathijs en Hendrik van Tuijl, en een vijfde persoon die niet met name wordt genoemd. Bestuurslid Andries van de Schootbrugge wordt in 2009 contactpersoon met de jongerenvereniging in plaats van Cor van Tuijl. In mei 2000 wordt er een jongerenavond georganiseerd door de jeugdvereniging 'Augustinus' van

de gereformeerde gemeente, met als spreker Kees van der Staaij. Vertegenwoordigers van het bestuur van de PKV mogen op die avond een 'woordje' spreken tegen de jongeren over het werk van de SGP in Woerden. In 2011 pakt de heer J. de Wildt de draad op om contact te leggen met het bestuur van de jongerenvereniging. Hij zal ze uitnodigen voor een gesprek. Andries van de Schootbrugge en Cor van Tuijl zullen hierbij eveneens aanwezig zijn.

Predikantenconclaaf

Het overleg tussen bestuur en fractie met de vertegenwoordigers van de kerken Woerden wordt op initiatief van de SGP samen met de ChristenUnie opgezet. In de wandelgangen wordt dat het 'predikantenconclaaf' genoemd. Dat klopt niet altijd, want er zijn vaak ook kerkenraadsleden aanwezig.

Het conclaaf vindt voor het eerst plaats op maandag 26 april 2004 en het jaar daarop op 25 april 2005. De maandagmiddag wordt gekozen van 4 tot 5 uur, omdat die dag en tijd bij de predikanten het beste uitkomt. Het overleg wordt gehouden onder de rook van de Petruskerk in een vergaderruimte van wat nu 'Plein 7' is. Verschillende thema's komen tijdens het conclaaf aan de orde. Op het conclaaf van 24 april 2006 is er aandacht voor de WMO. Het is op dat moment nog onduidelijk wat de WMO exact gaat inhouden. Bij dit overleg zijn naast vertegenwoordigers van de besturen en fractie de predikanten Van Trigt (hervormd Woerden) en Van der Dussen (hervormd Harmelen) aanwezig en ouderling Van Hell (gereformeerde gemeente te Woerden). Een jaar later houdt ds. W. Harinck op 23 april 2007 een inleiding op het conclaaf

OPENINGSTIJDEN
MA-VR 8:30 - 18:00
ZA 8:30 - 17:00

ADVIES DOOR VAKMENSEN
Persoonlijk en professioneel voor het beste resultaat

ALLES ONDER ÉÉN DAK
Wel zo makkelijk

MAATWERK
Betaal alleen wat je nodig hebt

AFHALEN OF BEZORGEN
De keuze is aan jou

GRATIS PARKEREN
Winkelen zonder overhaaste beslissingen

BOUWHOF
BEZIG MET JE HUIS.

Edisonstraat 115
2723RT Zoetermeer
T 079 331 07 00

www.bouwhof.nl

KAASBOERDERIJ
De Koepel

Harmelerwaard 3, Harmelen
kaasboerderijdekoepel@gmail.com

zo-ma: gesloten

di-vr: 9:00-18:00

za: 9:00 - 17:00

Onze winkel is gevuld met onze overheerlijke
kaas, eieren, uien, aardappelen, honing, vlees
van eigen dieren en nog veel meer...

over 'Armoede... enkele Bijbelse lijnen'.

In het verslag van het conclaaf in 2007 wordt vermeld: 'Het was een goede bijeenkomst, maar de belangstelling lijkt af te nemen.' Na 2007 ligt het predikantenconclaaf een aantal jaren stil, tot 30 augustus 2016. Bij dit conclaaf is één vertegenwoordiger van de kerken aanwezig, in de persoon van ds. Berkheij namens hervormd Woerden. Hij geeft aan dat hij de bespreking waardevol vindt en gerust nogmaals wil komen in de toekomst. Helaas is dit mede vanwege de geringe belangstelling van de kerken de laatste keer dat het predikantenconclaaf is gehouden.

Persoonlijke terugblik

Aan de jaren dat ik voorzitter mocht zijn van de SGP in Woerden bewaar ik goede herinneringen. Voor het

grootste deel valt het samen met de periode dat Cor van Tuijl de SGP in de gemeenteraad vertegenwoordigde. De samenwerking tussen ons beiden is altijd open en respectvol naar elkaar toe geweest. Wij wisten wat we aan elkaar hadden en wisten elkaar te waarderen. Dat is een blijvende en goede herinnering.

Dat geldt ook voor de steunfractieleden die ons raadslid terzijde hebben gestaan. Steeds waren mensen bereid om voor een raadsperiode of vaak langer deze taak op zich te nemen. Zij zijn van onschatbare waarde geweest voor het fractielid. Was het werk voor een eensmansfractie in de jaren tachtig van de vorige eeuw nog redelijk overzichtelijk en redelijk goed te behartigen, in de loop van de jaren werd het steeds omvangrijker en kon dat niet meer zonder steun van

fractieondersteuners.

Voor de deelname aan het bestuur stelden door de jaren heen velen zich beschikbaar. Sommigen voor een aantal jaren en anderen voor langere tijd. De langstzittende bestuursleden zijn A. J. Gijsbertsen (1982-2008), Teun van Zutphen (1995-2011), Cor van Tuijl (1985-1999). In totaal zaten er 27 bestuursleden met wisselende bestuurdersjaren aan de bestuurstafel en zetten zich in voor de belangen van de partij en de uitgangspunten daarvan.

Terugkijkend op die jaren mag gezegd worden dat er gewerkt is onder Gods zegen in goede harmonie. Want ook hier gelden de bijbelwoorden: 'Zo de Heere het huis niet bouwt, tevergeefs arbeiden de bouwlieden.'

administratiekantoor
van Zutphen BV

Administratiekantoor Van Zutphen B.V.
te Woerden is sinds 1990 voor velen de
oplossing voor administratieve diensten,
rapportages en fiscale aangiften IB en VPB.

**KWALITEIT TEGEN
EEN EERLIJKE PRIJS**

Touwslagersweg 6 / C ■ Woerden
Telefoon 0348 - 41 28 27 ■ www.vzutphen.nl

HP bouw- en aannemersbedrijf BV

BOUWEN IS ONZE PASSIE.

**DE PASSENDE OPLOSSING IS ONZE UITDAGING.
MAATWERK IS ONZE SPECIALITEIT.
EN EEN BLIJE OPDRACHTGEVER IS ONS DOEL.**

U kunt bij ons terecht voor allerlei opdrachten, zoals renovatie, uitbouwen van de woning, isoleren van woningen, nieuwe kozijnen, keukens en badkamer, garages en schuren, dakkapel en dakopbouw, tuinmuren en carports, etc...

Daggeldersweg 16a - 0348 420777 - hpbouwers.nl

Periode 2010 - 2017 (Jan de Wildt)

In 2009 ben ik in het bestuur gekomen als algemeen bestuurslid. Vanaf april 2010 tot en met april 2017 ben ik voorzitter geweest van zowel de plaatselijke als gemeentelijke kiesvereniging of later afdeling.

Maatschappelijke ontwikkelingen en de invloed op de lokale SGP

De steeds meer toenemende druk op zondagsopenstelling, beginnend met de supermarkt-openstelling, waar de achterban grote moeite mee had en heeft, heeft een belangrijke rol gespeeld en was ook aanleiding voor diverse aangrijpende gebeurtenissen in deze periode. Ik denk bijvoorbeeld aan het aftreden van Cor van Tuijl, maar ook aan de breuk in de coalitie in december 2016 hierdoor en het daarop volgende bestuursakkoord in 2017.

Bijzondere ontwikkelingen

Vrij onverwacht nam vanaf 2010 de SGP voor het eerst deel aan de coalitie en leverde samen met de CU één wethouder. Vanaf het begin van mijn periode als voorzitter heeft dat de dynamiek binnen de lokale SGP sterk veranderd. De SGP was nu politiek medeverantwoordelijk en moest soms compromissen sluiten in plaats van constructief meedenkende oppositiepartij zijn. Samen sterker staan in coalitie-onderhandelingen en gemeenteraad, vanuit de middenpositie in het politieke veld in Woerden samenbindende en sterkere factor zijn. Boeiend om dit te vertalen naar praktische resultaten in coalitie en raad.

De zo ontstane en evoluerende samenwerking met de CU, bracht

ook een nieuwe dynamiek, die tot op vandaag nog zo is.

Ontwikkelingen in de landelijke partij en de invloed daarvan op de lokale situatie

Dat vrouwen mogen deelnemen in besturen en op kieslijsten komen was een belangrijke ontwikkeling. Hierover wordt, ook in Woerden, verschillend gedacht. Belangrijk om beide kanten te horen en te respecteren in een eerlijk en respectvol gesprek. Hierdoor ontstond ruimte om Joke Kreijkes als eerste vrouw in het bestuur te benoemen.

Juridisch is ook de partijstructuur veranderd. Gemeentelijke en plaatselijke kiesverenigingen werden omgezet naar afdelingen. In de praktijk merk je hier niet veel van, maar het vroeg van mij als voorzitter, penningmeester Jelle Miedema en secretaris Daniel Overdijk best wat om dit vorm te geven en door de vereniging te krijgen.

Landelijk werd de SGP in de Eerste en Tweede Kamer zelfbewuster door de doorslaggevende invloed, met name in de periode Rutte I. 19 april 2012 was Kees van der Staaij uitgenodigd als spreker. Het kabinet dreigde te vallen en precies op die dag reed Kees met Mark Rutte mee op de achterbank. Iedereen in het land was nieuwsgierig naar wat er besproken was. Er was een kans op televisieploegen bij de Bethlehemkerk. Fractie, bestuur en kerk schakelden snel over de afspraken. Geen televisieploeg bij de kerk uiteindelijk en er waren zo'n 65 mensen aanwezig. Het werd een inhoudsvolle avond over de invloed

van de SGP en een bloemlezing uit de eerste hand over wat er besproken werd op de achterbank.

Op 10 april 2017 sprak Kees weer over de voortgang in de coalitie-onderhandelingen en de inbreng van de SGP hierin. Opnieuw een boeiende avond, waar ongeveer 90 aanwezigen waren, het hoogste aantal ooit voor de Woerdense afdeling. Mooi om juist op deze avond afscheid te nemen als voorzitter.

Samenwerking tussen bestuur en raadsfractie

Altijd, zeker op politiek spannende momenten, is het goed om de lijnen kort te hebben tussen raadsfractie, wethouder en bestuur en achterban. Rond coalitieonderhandelingen, principiële punten, het aftreden van Titia Cnossen in 2012 en Cor van Tuijl in 2014, de benoeming van Tymon de Weger als nieuwe wethouder, uit de coalitie treden eind 2016 en bestuursakkoord in 2017 waren intensieve samenwerkingsmomenten. Communicatie naar de achterban is dan een belangrijke taak als voorzitter om hen op deze cruciale momenten mee te nemen. De verdergaande samenwerking met de CU vraagt nauw overleg tussen fractie en besturen. Als voorzitter vervul je juist op deze samenwerkingsmomenten een spilfunctie en ben je dicht betrokken. Via regelmatige aanwezigheid op fractievergaderingen volg je als bestuur het fractiewerk.

In het opstellen van verkiezingsprogramma en de fractie scherp houden in het daadwerkelijk agendamatig realiseren van alle verkiezingsbeloften, bij coalitieonderhandelingen en op de agenda krijgen in de 4 jaar erna, speel je als bestuur ook een belangrijke rol en is de lijn voorzitter-fractie belangrijk. Sterker agendamatig werken en rapporteren was een cultuuromslag. Maar een verkiezingsprogramma met beloften moet ook daadwerkelijk geagendeerd en uitgevoerd worden en verantwoord worden naar de achterban.

Communicatie en verantwoording door fractie en wethouder op ledenvergaderingen en hen weer input meegeven, is ook een belangrijke samenwerking tussen fractie en bestuur. Om die wisselwerking echt goed vorm te geven, heb je leden op vergaderingen nodig. Daarom zijn we veel aandacht gaan besteden aan de grafische vormgeving van de Posthoorn en de uitnodigingen voor de ledenvergaderingen.

Ledenbijeenkomst of avond met meerwaarde

Avonden met verbinding tussen achterban en bestuurders van diverse bestuurslagen, zoals raad, B&W, provincie, waterschap, Eerste en Tweede Kamer en Europa. Leden raken zo betrokken op actuele thema's die daar spelen, maar geven anderzijds ook hun input weer mee. Als dat gesprek tot stand kwam, vond ik dat een waardevolle avond, waarvan er vele geweest zijn.

Omdat de SGP bestuursverantwoordelijkheid draagt, hebben we diverse keren raadsleden en bestuurders uit andere plaatsen uitgenodigd om ons mee te nemen in

dilemma's tussen standpunt en compromis. Dat leverde boeiende discussies op. Op diverse avonden bespraken we een artikel uit het beginselprogramma SGP als uitgangspunt namen en koppelden dit aan een actueel thema. Belangrijk om na te denken waar we voor staan met een praktische vertaalslag. Ik denk aan een avond over het rentmeesterschap en de zorg voor de schepping, of bijvoorbeeld defensie. De avond in de raadzaal over het spanningsveld van tussen de SGP en Art 36 NGB herinner ik me als een bijzondere avond. Deze was georganiseerd om oud-voorzitter Gerard Middelkoop te ridderen voor zijn inzet voor de SGP en andere maatschappelijke inzet.

Verschillende avonden waarin Kees van der Staij iets vertelde over de 'achterbank met Mark Rutte', ook mijn laatste avond als voorzitter met 90 aanwezigen zal ik niet vergeten. Zoveel betrokkenheid bij de SGP te ervaren, dat was hartverwarmend!

Motivatie bij leiding aan de lokale SGP

Vanuit mijn achtergrond als voorzitter van +16 en +21 in de gereformeerde gemeente van Woerden, had ik graag ook jongeren wat meer willen betrekken. Diverse initiatieven zijn gestart, maar het kwam niet goed van de grond. Mooi om te zien dat er nu wel diverse jongeren actief zijn in de lokale SGP!

De mooiste kant van voorzitter zijn, vond ik de spil zijn tussen bestuur, raadsleden, wethouder, provinciale en landelijke SGP en achterban (leden, kerken, etc.), ook gesprekken met CU en andere partijen (voorzitters overleg, kerken, coalitiegenoten) en ook op al deze vlakken dingen proberen te bereiken.

In heel mijn periode was er deelname aan de coalitie. Als voorzitter participeer je actief in de vierhoek bestuur – raadsfractie – CU – wethouder. Politiek een sterkere factor zijn en dat vertalen naar praktische resultaten in coalitie en raad, en het meedenken met de fractie vond ik heel boeiend. Toewerken naar samenwerking binnen één gecombineerde CU/SGP-fractie vond ik een heel mooi proces: flanken binnenboord houden, herkenbaar blijven, tegelijk de samenwerking vormgeven en goede afspraken maken. Mooi, inspirerend en samenbindend in dit proces vond ik dat we in de voorbereidingscommissie steeds met elkaar nadachten over hoe Gods Woord spreekt over eenheid.

Politiek bedrijven is niet alleen een zaak van meeste stemmen, strategisch opereren en coalities smeden. Ik moet denken aan het verloop rond de zondagsopenstelling in 2011, net een jaar na mijn aantreden. Het was een vrije kwestie en getalsmatig niet haalbaar om alles gesloten te houden. Verwachtend dat God wonderen kan doen op het gebed, hebben we kerkenraden en achterban aangeschreven om dit in gebed te brengen. Een wonderlijke en ongedachte uitslag van de gemeenteraadsvergadering: met 18-11 verworpen. Twee maanden later de supermarkt-openstelling. Drie vergaderingen waren er nodig, omdat de verhoudingen twee keer op 14-14 uitkwamen. Het was er nauwelijks door te krijgen. Een staatsrechtelijk unicum merkte de burgemeester destijds op. Een sprekend voorbeeld hoe je als fractie, bestuur en achterban samen optrekt. Zo'n ervaring geeft ook een diepere dimensie aan je werk als voorzitter!

Periode 2017-2022 (Jaap Dijkgraaf)

Mijn voorzitterschap van de SGP-afdeling Woerden besloeg de periode 2017 – 2022. In het honderdjarig bestaan van de vereniging is dat uiteraard een kort tijdsbestek. Je bent dan letterlijk een 'voorbijganger'. Het is nauwelijks voor te stellen hoe groot het verschil in samenlevingsvorm is, honderd jaar geleden en nu. Echter, hoewel mijn voorzitterschap slechts vijf procent bestrijkt van het bestaan van de vereniging, hadden we te maken met een bijzondere tijd. Namelijk de tijd van de wereldwijde coronapandemie. En laten we eerlijk zijn, niemand had ervaring met een dergelijke situatie.

Ledenvergaderingen konden niet doorgaan, het bestuur zette aarzelend in met digitaal vergaderen en ook het contact met de fractie 'liep' via de digitale snelweg. We wisten letterlijk niet wat ons boven het hoofd hing. Het was soms beangstigend en hoe blijf je een vereniging als je niet mag samenkomen? Het is, als je nu de teksten en persconferenties van toen terugleest, bijna niet meer voor te stellen hoe we in die periode aan het 'samenleven' waren. We schikten ons, biddend om wijsheid en

bewaring. Ons werk deden we met een dosis bestuurlijk pragmatisme.

We constateren anno nu dat de samenleving de 'pandemie-zorg' van zich af heeft geschud en leeft als nooit tevoren. We zijn opnieuw een samenleving zonder God en gebod, zonder ethisch kader en gericht op individuele vrijheid en genot. In 'coronatijd' hielden we beschouwingen. We dachten na over het effect van deze crisis op de samenleving. Zou de samenleving socialer worden? We werden geconfronteerd met ons eigen gedrag. 'Blijf weg van de straat dan kun je niemand besmetten of besmet worden.' We hoopten dat deze crisis zou leiden tot meer bewust gedrag. Tot een handelen vanuit een welgemeend eigenbelang dat veel sterker gericht is op het algemeen belang. Offewel: meer oog voor elkaar. Helaas is de afdrank dat dit niet zo heeft mogen zijn.

Mooie herinneringen heb ik vooral aan het ondersteunen bij de 'teamontwikkeling' van de fractie CU/SGP. In de tijd van mijn voorzitterschap zat de fractie zelf nog in de oriëntatiefase. Wie zijn we, wat vinden we, waar verschillen we? En

vooral, hoe gaan we met die verschillen om? De gesprekken met de

fractie, de reflectie, het vertrouwen dat stap voor stap groeide en uiteindelijk leidde tot een team dat echt ging samenwerken, het was een mooi proces om mee te maken. Uiteraard kijk ik ook met veel plezier terug op de vaak inspirerende avonden met de leden. Onder ander die inspirerende avond in Harmelen over de veiligheid in de wereld met Navo-generaal b.d. Arie Vermeij.

Van harte wens ik de SGP Gods zegen toe in haar belangrijke werk. Blijf staan waar je voor staat. Blijf zoeken naar samenwerking en draag vrijmoedig en grootmoedig uit wat het is om te leven in de gunst van God. De toekomst op deze wereld is onzeker en donker. Maar eenmaal zal er zijn een nieuwe hemel en een nieuwe aarde waarop gerechtigheid wonen zal. Laat het verlangen om daar een inwoner van te mogen zijn ons leven domineren! Van harte wens ik de SGP bij dit jubileum de Aäronitische zegen toe uit Numeri 6.

Timmerwerken

J.T. den Besten

Van der Valk Boumanlaan 15

3446 GE Woerden

M 06 52 04 41 99

T 0348 - 47 30 33

E jtdenbesten@gmail.com

Periode 2021-2024 (Gerard Middelkoop)

Als in 2021 de voorzitter Jaap Dijkgraaf onverwacht vanwege zijn drukke werkzaamheden afscheid moet nemen, wordt er opnieuw een beroep op mij gedaan om de taak als interim-voorzitter op mij te nemen. Dat is inmiddels uitgegroeid tot een periode die al vier jaar duurt.

Deze voorzittersperiode is anders dan die van voor 2011. Het grote verschil is dat nu de SGP in één fractie samenwerkt met de ChristenUnie.

Een hoogtepunt in de afgelopen vier jaar is wel de gemeenteraadsverkiezingen in 2022. In de aanloop naar de verkiezingen is er veel werk verzet bij het schrijven van het gezamenlijke verkiezingsprogramma, het samenstellen van de kandidatenlijst en de campagne. Door het vertrek van enkele bestuursleden moeten de nieuwe onervaren bestuursleden zich

snel de materie eigen maken. Gelukkig gebeurt dat vrij geruisloos. Na de verkiezingen wordt er gestart met het werven van een kandidaat-wethouder. De voorkeur gaat uit naar een SGP-kandidaat, omdat de CU-wethouder Timon de Weger zich niet meer beschikbaar stelde en het fractievoorzitterschap wisselde van Simon Brouwer (SGP) naar Daphne van der Wind (CU).

De uitkomst van de sollicitatieronde is dat Jacques Rozendaal wordt voorgedragen als kandidaat-wethouder. Inmiddels neemt hij al

twee jaar deel aan het college van B&W. Met Jacques

Rozendaal is het de tweede keer in de honderd jaar van het bestaan van de SGP in Woerden dat er een SGP-wethouder in het college zitting heeft. 2024 is een bijzonder jaar in het bestaan van de SGP in Woerden vanwege het 100-jarig bestaan. Het bestuur geeft daar aandacht aan in de herdenkingsbijeenkomst in de Petruskerk op 10 mei 2024.

Voor dit hoogtepunt in het bestaan van de SGP in Woerden komt in de eerste plaats de Heere de dank toe. Hij gaf in de loop van de jaren de gelegenheid en de mensen om deel te nemen als raadslid aan de gemeenteraad. Soli Deo Gloria.

A.G. Hofland Loonbedrijf

Voor al uw grond & graafwerkzaamheden

Tel: 0348 - 41 30 68
Mobiel: 06 2671 2672

Breeveld 12
3445 BA Woerden

Terugblikken met Cor van Tuijl en Simon Brouwer

35 jaar gemeentepolitiek

Sinds Cor van Tuijl en Simon Brouwer betrokken zijn bij de SGP hebben in de lokale politiek van Woerden veel veranderingen plaatsgevonden. De SGP, die al die tijd een belangrijke rol heeft gespeeld in de gemeenteraad en in het college, heeft zich ook moeten aanpassen aan de veranderende tijden en politieke omgeving. Wij gingen met hen in gesprek over deze boeiende periode in hun politieke loopbaan.

Een van de grootste veranderingen is de secularisatiegolf die Nederland heeft doorgemaakt, waardoor religieuze principes en standpunten minder invloedrijk zijn geworden in de politiek. Dit heeft ook invloed gehad op de standpunten van de SGP en hoe zij zich presenteren naar de buitenwereld. Cor: "Je bent slechts eenmansfractie en als je betrokken wilt blijven, moet je ook laten zien dat je kunt besturen. Daar heb ik me voor ingezet, zonder het echte SGP-geluid te laten verstommen."

Principieel standpunt

Vanuit de SGP-fractie is er altijd gestreefd naar een balans tussen principes en pragmatisme, waarbij de partij heeft geprobeerd om haar standpunten op een constructieve manier over te brengen. Simon geeft aan: "De ronde van het Groene Hart

was een van de eerste onderwerpen waar ik me mee bezig hield. De SGP had twee argumenten: het is op zondag en het kost veel gemeenschapsgeld. De ronde werd niet afgelast, maar er vonden wel wat aanpassingen plaats. Er is toen gekozen voor een tijdstip en route die kerkdiensten niet stoorden. Men had wel begrip voor ons standpunt."

Zowel Cor als Simon benadrukt hoe belangrijk het is om als partij relevant te blijven, ook al neemt de ontvankelijkheid voor principiële zaken af. Een schrijnend voorbeeld is de afschaffing van het ambtsgebed. Cor: "De eerste jaren waren er slechts een of twee raadsleden die wegliepen, maar in de loop der jaren liepen er veel meer weg. Toen heeft

de burgemeester het bespreekbaar gemaakt. Er werd een aanpassing voorgesteld waardoor het zo'n 'oneerbiedig' gebed werd, dat ik toen heb voorgesteld om het dan maar af te schaffen. In de raad heb ik daar echt wel een goed gesprek over gehad, maar je komt niet tot elkaar. Er is gewoon geen compromis mogelijk."

Wethouder

In de achterliggende periode heeft de SGP ook belangrijke mijlpalen bereikt. Zo herinneren Cor en Simon zich de formatiegesprekken waarbij de SGP werd uitgenodigd en later in 2012 werd Cor, doordat Titia Crossen burgemeester werd in Woudenberg, zelfs alsnog tot wethouder benoemd. Voor het eerst in de geschiedenis was er een SGP-wethouder in het Woerdens college! Simon: "Die avond was wel erg bijzonder. Alle aandacht was gericht op de SGP."

Een SGP-wethouder in het college, dat is een uitgelezen kans om invloed uit te oefenen. Maar Cor relatieveert dat wat: "Als je in het college komt, zit je weliswaar dicht bij het vuur."

Laten we eerlijk zijn

Minder gebruik van tropisch hout draagt niet bij aan bosbescherming. Ondertussen wordt de aarde wel steeds verder belast door toenemend gebruik van kunststoffen. Terwijl onomstotelijk is bewezen dat kiezen voor FSC®-gecertificeerd hout juist wel helpt bij het beschermen van bossen. Omdat de lokale bevolking er een eerlijke boterham mee verdient, wordt het bos niet kaalgekap voor de productie van soja, veevoer en/of palmolie.

Kies voor natuur, kies voor ons tropisch hardhout!

productie van kunststof

☒	BOSBESCHERMING	☒
☒	HERNIEUWBARE GRONDSTOF	☒
☒	BEPERKING CO ₂ UITSTOOT	☒
☒	GEZONDHEID, SCHONE LUCHT	☒
☒	BIODIVERSITEIT	☒

Van den Berg tropisch hardhout

Het is echter niet zo dat je dan meer aan de knoppen kunt draaien. Zoveel invloed heb je niet. Je kunt wel meer je standpunt uitleggen en op die momenten proberen iets te beïnvloeden.”

De rol van de SGP in de raad is altijd geweest om bij te dragen aan veranderingen en besluiten op basis van bijbels-georiënteerde politiek. Ondanks de afnemende relevantie van principiële standpunten in de huidige maatschappij, blijft de SGP volgens Simon een verbindende

factor in een gepolariseerd politiek landschap. “Het vermogen om standvastig te zijn en tegelijkertijd mee te bewegen waar mogelijk, maakt de SGP een unieke speler in de gemeentepolitiek.”

Dualisme

Het dualisme in de politiek [scheiding tussen bestuurders en volksvertegenwoordigers, red.] heeft ervoor gezorgd dat ambtenaren door raadsleden moeilijker te benaderen zijn. Voorheen ging dat veel makkelijker en sprak je elkaar direct aan. Cor geeft aan: “Het heeft afstand gecreëerd.”

Netwerken en relaties onderhouden blijft echter essentieel in de politiek, vooral om invloed uit te kunnen oefenen en resultaten te behalen. “Daarom moet je de momenten bij het koffieapparaat ook benutten,” geeft Simon aan met een brede grijns.

Stabiele factor

De SGP heeft in de afgelopen jaren door standvastigheid te tonen en te streven naar verbinding bijgedragen aan de gemeentepolitiek. De partij wordt vaak gezien als een stabiele factor in tijden van polarisatie. Cor: “Maar de relevantie neemt wel steeds meer af. Er is steeds minder ontvankelijkheid voor de principiële boodschap. Bij praktische zaken kunnen we nog wel een beetje verschil maken. Het is net als met riet, je moet meebewegen.” Simon vult aan: “De SGP wordt altijd als een heel principiële partij gezien die een rol heeft in het tegengaan van polarisatie. Als partijen lijnrecht tegenover elkaar staan, kan de SGP verbindend werken, omdat je namelijk niet met alle winden meewaait. SGP'ers zijn denk ik over het algemeen in staat mee te bewegen waar het kan en standvastig te zijn waar het moet.”

Poffertjes

Temidden van alle serieuze onderwerpen was er ook ruimte voor humor in de politiek. Cor herinnert zich nog de verspreking van Manhave. “Hij voerde het woord tijdens een verkiezingsavond en versprak zich toen op een hilarische manier. In plaats van ‘het gras tussen de stenen’ zei hij ‘het gras tussen de tenen’. Daarmee kreeg hij veel lachers op zijn hand.”

Simon haalt een herinnering op aan het debat waarin de VVD-fractie op een ludieke manier een Bijbeltekst dacht aan te voeren om de SGP klem te zetten. “Ik kon het niet laten daarop te reageren dat hij niet citeerde uit de Psalmen, maar uit zijn eigen klaagliederen.”

Een ander grappig voorval vond plaats tijdens de verkiezingstijd. Cor: “Ik had een collega die met een poffertjeskraam begon en ik vroeg hem of hij op het Kerkplein wilde staan tijdens de campagne. Die dag werd onze kraam druk bezocht, terwijl de kramen van de andere partijen nauwelijks mensen trokken. Dat was een leuk en geslaagd evenement.”

Toekomst

Eric, de opvolger van Simon in de raad, heeft een andere aanpak en benadering dan zijn voorgangers. Zijn kennis en ervaring vanuit zijn werk maken hem waardevol in de raad. “Daar staat hij in de raad ook bekend om. Hij is een groot voorstander van het vereenvoudigen van processen,” geeft Simon aan. Net als Cor en Simon is hij toegankelijk en staat hij bekend om het uitdragen van de

SGP-standpunten. En die standpunten zijn nog steeds van groot belang. Juist in een tijd van verandering en toenemende individualisering is het belangrijk voor de SGP om relevant en verbindend te blijven. Met respect voor anderen en met oog voor het algemeen belang, blijft de SGP een belangrijke speler in de lokale politiek van Woerden.

Arie Elshout en Joke Kreijkes

Dertig jaar principes en proefballonnen

De openingzin van het verkiezingsprogramma in 2010¹ is glashelder: 'De Staatkundig Gereformeerde Partij in Woerden is uw vertrouwen waard bij de komende gemeenteraadsverkiezingen'. Aan de inhoud van dit programma en de negen andere programma's in de periode 1989 tot 2023 zal het inderdaad niet gelegen hebben. We kijken graag even terug².

Feest van herkenning

Wat mooi om zo door die oude verkiezingsprogramma's te bladeren: een feest van herkenning. Dat schrijf ik ook als betrokkene bij het opstellen van landelijke verkiezingsprogramma's. Neem het programma uit 1989: echt SGP! Gods Woord als grondslag. Het gezin als hoeksteen. Aanpak van alcohol- en drugsgebruik. Ruimte voor het mkb. Zorg voor de gehandicapte medemens. Deze en andere noties zijn in de loop van de tijd niet veranderd. Het voelt als thuishomen.

De Bijbel als basis

De SGP baseert zich op Gods Woord. In verschillende

verkiezingsprogramma's wordt verwezen naar Romeinen 13: ook de gemeentelijke overheid is door de Heere Zelf met gezag bekleed en daarom Gods dienares, ons ten goede. Deze hoge roeping van de overheid mag niet uit het oog verloren worden. Met een houding van 'u vraagt, wij draaien' is de samenleving ten diepste niet gediend.

Het voorwoord van het verkiezingsprogramma uit 2001 geeft een duidelijke verantwoording van politiek bij een open Bijbel. De overheid kan en mag niet neutraal zijn, ook al zou de gesecculariseerde en individualistisch ingestelde mens dit graag willen. Het programma wijst op Mattheüs 28 waar de Heere Jezus zegt: 'Mij is gegeven alle macht in hemel en op aarde'. De SGP wil daarom ook op het terrein van de gemeentepolitiek zich laten leiden door Gods Woord. Maar, is de SGP daarmee nog wel een democratische partij? Het programma geeft een krachtige reactie op dit verwijt: 'Zeker wel. Maar er moet onderscheid worden gemaakt tussen de regeervorm en de regeernorm. De norm, is dat de

overheid zich te houden heeft aan hetgeen in Gods Wet als regel voor het openbare leven gegeven wordt. Maar om dat ideaal na te streven, wordt gebruik gemaakt van de democratische regeervorm, met inachtneming van de normen van de Bijbel. De SGP streeft haar doelen na binnen het kader van de democratie'.

Het programma uit 2010 verrast met een nieuwe invalshoek: als de overheid zich baseert op christelijke waarden en normen, dan geeft dat rechtszekerheid voor de burger. Ze vormen samen een concrete toetssteen waarop burgers dan hun overheid kunnen aanspreken.

In de laatste verkiezingsprogramma's ligt het accent op de drijfveer van christenpolitici en de waarde van Gods geboden voor de samenleving. 'De Bijbel is ons kompas in de politiek en geeft ons de opdracht: 'God liefhebben boven alles en de naaste als jezelf' (2018). 'De ChristenUnie-SGP wil haar politieke keuzes maken in navolging van Jezus

¹ Ik noem alleen het eerste jaartal van de betreffende zittingstermijn van ongeveer vier jaar. Alleen het programma in 1989 bestreek een periode van slechts twee jaar in verband met tussentijdse herindelingsverkiezingen.

² Het programma 1998-2001 ontbrak in het archief en is daarom niet meegenomen in de terugblik.

Christus' (2022). Daarbij wordt verwezen naar Micha 6 vers 8: 'De Bijbel roept ons op om recht te doen, trouw te zijn, en nederig de weg te gaan die God van ons vraagt'.

Christelijke politiek in de praktijk

De Bijbelse waarden en normen krijgen concreet gestalte. Instandhouding van de zondagsrust is een terugkerend thema. Subsidies mogen 'nooit als uitwerking hebben, dat de zondag wordt ontheiligd of dat ze andere christelijke waarden veronachtzamen' (1989). Een herhaald pleidooi is dat bij 'activiteiten en evenementen op zondag rekening gehouden wordt met kerkgang en het karakter van de zondag' (2014). De SGP houdt het huwelijk hoog. 'Bij het huisvestingsbeleid is een uitgangspunt van de SGP dat huwelijk en gezin instellingen van God zijn. In het toewijzingsbeleid moet de gemeente het gezin normatief achten. Alternatieve samenlevingsvormen moeten niet als legitiem worden erkend' (1989). Het homohuwelijk was toen nog niet ingevoerd. De SGP stelt zich kritisch op ten aanzien van emancipatiebeleid: 'de overheid mag niet de rolpatronen van man en vrouw, zoals gegeven in de schepping, doorbreken' (o.a. 1990). De partij spreekt zich ook uit tegen de komst van een bordeel (o.a. 2001). In 2022 ligt de spits bij actief beleid om echtscheidingen te voorkomen. Het vroegere pleidooi om 'geestelijke milieuverontreiniging' tegen te gaan (1982), kreeg in 2006 een heel concrete uitwerking: gefilterd internet in de openbare bibliotheek. Herkenbaar voor de SGP is ook een vloekverbod in de plaatselijke regels. En een origineel voorstel in het verlengde daarvan: financiële steun voor de Bond tegen Vloeken voor

bijvoorbeeld het plaatsen van stationsposters (2001).

Aan rentmeesterschap wordt ook handen en voeten gegeven. 'Wij willen dat er meer dan in het verleden daadwerkelijk gekozen wordt ten gunste van het milieu, ook al heeft dat alleen lokale gevolgen. Alleen dan kunnen we een goede invulling geven aan de rol van rentmeester die we als mensen van God hebben gekregen' (2010). Concreet gaat het dan van de aanpak van ongezuiverde lozingen op het oppervlaktewater tot toepassing van warmtepompen in openbare gebouwen. In 2022 is het hoofdstuk 'Een duurzame toekomst' het langste hoofdstuk van het verkiezingsprogramma. Met een knipoog: zou 'bekendheid geven aan kruidengrasland' door de toets van 1989 gekomen zijn? In dat programma werd benadrukt: 'schoenmaker, blij bij je leest'.

Bij de christelijke waarden en normen hoort verder: oog voor elkaar. In 2022 zit deze notie zelfs in de verkiezingslogan 'Oog voor Woerden, oog voor elkaar'. Dit krijgt in elk programma ruimschoots aandacht. In 1990 wordt onder meer gepleit voor het stimuleren van deskundige thuiszorgbegeleiding, krachtige bestrijding van alcohol- en drugsgebruik in jeugdgelegenheden en inzet op aangepaste werk- en opleidingsplaatsen voor gehandicapte of minderbegaafde burgers. Bij het vluchtelingen- en minderhedenbeleid wordt bijzondere aandacht gevraagd voor 'immigranten uit vroegere delen van het Koninkrijk, zoals de Zuid-Molukkers, de Papoea's en de Surinamers'. In 1994 wordt gewezen op de mogelijkheid van de bouw van aanleunwoningen in Snel en Polanen.

Een stap verder in de tijd. In 2018 legt het programma de vinger bij het belang van mantelzorg en ruggensteun voor mantelzorgers. In onze geïndividualiseerde samenleving een belangrijke notie.

Mooi dat in verschillende verkiezingsprogramma's aandacht is voor de rol van kerken. Kerken staan niet alleen in het centrum van Woerdense kernen, zoals zichtbaar is op de SGP-buurtbingo voor iedere kern (2022). Ze zijn als het goed is ook dienstbaar aan de samenleving. Deze rol komt in de verkiezingsprogramma's op verschillende manieren naar voren. In 2006 wordt voorgesteld om in het gemeentelijk rampenplan een paragraaf te wijden aan de ondersteuning die kerken kunnen bieden bij calamiteiten. Die kan zo mee in de voorbereiding van het crisisplan waar de gemeente Woerden - voor zover ik weet - enige tijd geleden mee aan de slag is gegaan. Het programma uit 2014 pleit voor een afvaardiging van diaconieën in de WMO-adviesraad.

Veranderingen

Als je de verkiezingsprogramma's naast elkaar legt, vallen veranderingen op. Begrijpelijk. De maatschappij verandert, het politieke speelveld ook. Dat is bijvoorbeeld zichtbaar als het gaat om de winkelopstelling op zondag, een onderwerp van stevig maatschappelijk debat. In de jaren '90 is winkelopstelling niet aan de orde. In 2001 komt het wel om de hoek kijken: het programma wijst zondagsopenstelling af. In 2011 is door de fractie een peiling gehouden onder winkeliers. Het programma in 2014 borduurt hierop voort: 'als grotere winkelketens hun deuren op

zondag opendoen, dan gaat dat ten koste van ondernemers in het mkb'. De SGP wijst niet alleen op het vierde gebod, maar waarschuwt ook voor oneerlijke concurrentie. De Woerdense politiek besluit uiteindelijk echter anders. In 2016 voelt de fractie zich hierdoor zelfs genoodzaakt uit de coalitie te stappen. In 2022 wordt - waarschijnlijk in de wetenschap dat het tij moeilijk te keren is - alleen in de inleiding gewezen op de grote waarde van zondagsrust. Het is belangrijk om dit niet los te laten. Ik moet denken aan het SGP-

ganzenbordspel in de verkiezingsfolder van 2014. In het SGP-spel betekent rust niet een beurt overslaan, maar een keer extra gooien! 'De boog kan niet altijd gespannen staan. Gelukkig is er iedere zondag een rustpunt. Maak hier gebruik van en ervaar hoe goed het is om alle werkdruk even los te mogen laten. Gooi nogmaals'. Wie uitgerust is, kan immers meer aan. De ons ontvallen SGP-voorman Bas van der Vlies zei eens: 'In de Heilige Schrift ligt een klomp goud opgeslagen, die omgesmeed moet worden tot de pasmunt van de tijd. Bij dat omsmeden moet goud wel goud blijven'. Dat betekent dat je jezelf enerzijds rekenschap moet geven van de tijd waarin je blijft, maar anderzijds dat je er wél voor moet zorgen dat het goud van Gods Woord niet verdonkerd wordt.

Een voorbeeld van een duidelijke verschuiving in standpunten is de visie op samenwerking met andere gemeenten. In 1994 lees je nog

stevige woorden: 'samenwerkingsverbanden betekenen in de praktijk een vierde bestuurslaag en die willen we niet'. De SGP is bang voor onvoldoende democratische controle. In 2001 is de toonzetting gematigd: 'liever geen samenwerkingsverbanden, maar als het echt nodig is moet het goed geregeld zijn'. In 2014 is de formulering veel positiever, en begrijpelijk: 'Intergemeentelijke samenwerking is niet alleen onze wens, maar ook noodzaak'. Het is een tijd waarin bezuinigd moet worden, terwijl tegelijkertijd taken als jeugdzorg naar gemeenten geschoven worden.

Dezelfde zinnen hadden vroeger een heel andere lading dan tegenwoordig. In het programma uit 1989 staat: 'De persoonsgegevens van de burger dienen met het oog op de privacy op de juiste wijze te worden beschermd'. Betrof dat toen vooral gegevens uit kaartenbakken, tegenwoordig gaat het om gegevens in ICT-systemen of zelfs in de cloud. Opvallend is dat privacybescherming in de verkiezingsprogramma's vanaf 2006 juist niet meer als onderwerp naar voren komt. Of heeft dat te maken met de nationale Wet bescherming persoonsgegevens die in 2001 van kracht werd?

Vaste prik

Tegenover beweging staat ook continuïteit. Al vanaf 1989 pleit de SGP voor een rondweg om Woerden. Niet alleen om de binnenstad te ontlasten, maar ook om een directe aansluiting van Kamerik en Zegveld op de A12 te krijgen. Zover was het toen nog lang niet. In de programma's 2001-2010 werd ook de gewenste volgorde geschetst: eerst de westelijke randweg, daarna de

zuidelijke en oostelijke, en tot slot de noordelijke randweg boven 's Gravenloot. Het liep anders: in 2019 werd eerst de zuidelijke randweg geopend. In 2020 besloot de gemeenteraad dat er een nieuwe brug moet komen bij Barwoutswaarder om de route via de drukke Boerendijk te ontlasten.

Woerden en Woerden is vier. In 1989 vindt een herindeling plaats en fuseren de gemeenten Woerden, Kamerik en Zegveld. In 2001 komt Harmelen erbij. In lijn met de notie 'bestuur dicht bij de burger' vind je in de programma's concrete aandachtspunten voor de verschillende kernen in de gemeente. Zoals in 2018: behoud van het inloopsprekkuur bij Kinderopvang Klein Kamerik, het groen houden van polder Haanwijk bij Harmelen en ruimte voor nieuwbouw op bedrijventerrein Nijverheidsbuurt bij Zegveld.

In Den Haag was een toeslagenaffaire nodig om te doen beseffen dat de opstelling van de overheid richting burgers geen eenrichtingsverkeer kan zijn. Zo niet bij SGP Woerden. Veel programma's beginnen stevast met een hoofdstuk over de verhouding bestuur en burger. Een goed begin is het halve werk.

Charmes in de strijd

Waar in 1982 tot 1986 nog een verkort programma in het Engels geschreven werd, is dat bij mijn weten daarna niet meer gebeurd. 'Now that you are going to vote for the first time, we hope you will do this in a responsible way. The SGP stands for principle and reliable politics'. Als we de aandacht van Nederlandse jongeren willen trekken, zou zo'n tekst ook in een

volgend programma niet misstaan.

Tot 1994 staat op de voorkant van het verkiezingsprogramma het eeuwenoude stadswapen van Woerden. Het wapen overleeft de herindelingen in 1989 en 2001 en is nog steeds terug te zien in het huidige gemeentelogo. Vanaf 1994 moeten de verkiezingsprogramma's het doen met onder meer een foto van het gemeentehuis of de portretten van de top van de kandidatenlijst. Met een kleine uitzondering voor 2014: het gemeentewapen is onopvallend toch aanwezig! De band met het verleden is overigens altijd gebleven. In 2001 wordt geprobeerd het Archeologisch Centrum naar Woerden te halen, aldus het programma. In het programma uit 2014 lees ik een pleidooi voor behoud van het copelandschap. Nog wat geleerd ook: copes zijn contracten die in de twaalfde en dertiende eeuw werden

uitgegeven voor het ontginnen van veengebieden. Te ontginnen kavels hadden veelal een vaste lengte en breedte. Die patronen zijn in het veenweidegebied nog terug te zien. Het programma uit 2001 eindigt in dichtertelijke vorm met prachtige zinnen. Een greep eruit: 'Kiezen is een kunst'. 'We kunnen het ons niet veroorloven ons niet met politiek bezig te houden. De politiek bemoeit zich immer wel met ons'. 'Wie zich zorgen maakt over de toekomst, blijft niet thuis'. In 2010 wordt afgesloten met enkele coupletten van het Wilhelmus.

Slot

Waar het in 1989 nog nodig geacht werd te verwijzen naar het landelijk door de SGP uitgegeven Algemeen Gemeenteprogram, om eventuele gaten te dichten, ontbreekt deze verwijzing in volgende programma's.

Dan zijn we natuurlijk benieuwd: zijn er onderwerpen bijgekomen? De penvoerder wijdt in de periode erna een extra hoofdstuk aan de openbare werken. Met een pleidooi voor preventief en planmatig onderhoud van parken, plantsoenen, kinderspeelweiden, wegen, bermen, fietspaden, trottoirs en rioleringsstelsel. Een les voor thuis en Den Haag: 'dergelijke werkzaamheden dienen niet vooruitgeschoven te worden, daar er dan altijd meer kosten mee gemoeid zijn'.

Met een verkiezingsprogramma is niet alles gezegd. 'Christelijke politiek betekent vooral besturen met gevouwen handen, omdat we in alles afhankelijk zijn van de zegen van God' (2006). Zo is het. Daar kan geen verkiezingsprogramma tegenop.

Hans Maljaars

Rondje kip bestellen?
www.cromwijkkaasenkijp.nl

CROMWIJK
KAAS & KIP

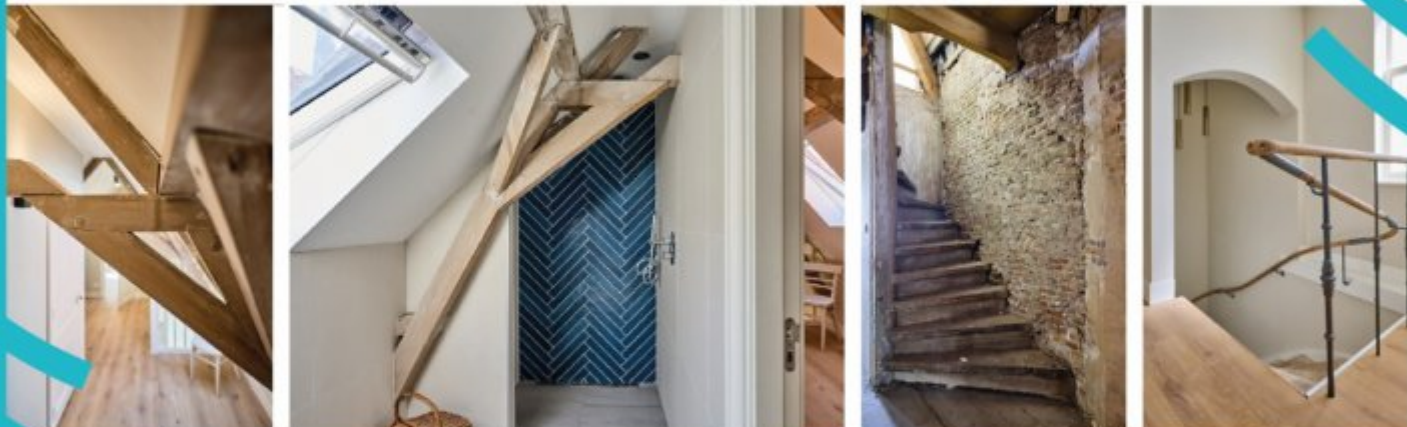
DE SPECIALIST IN
KAAS · KIP · TOKO

Voorstraat 44, Woerden
@cromwijkkaasenkijp

monttech

Renovatie, Verbouwen en Nieuwbouw

Met goed gereedschap en gouden handen maakt Daniël van Dijk van elke opdracht een mooi stukje werk. Het verbouwen en renoveren van woningen, de plaatsing van een badkamer of dakkapel, de complete afbouw van een project, op deze website is het allemaal te zien.

Monttech is een aannemersbedrijf, gevestigd in Woerden, midden in het Groene Hart. Monttech werkt voor particulieren en zakelijke opdrachtgevers aan de renovatie, verbouw en nieuwbouw van woningen en bedrijfspanden.

monttech.nl
0610763554
info@monttech.nl

Samenwerking SGP- ChristenUnie 2010-2024

De aanloop richting de verkiezingen in 2010 was uiteindelijk cruciaal voor de samenwerking tussen ChristenUnie en SGP. Na de afschaffing van het ambtsgebied in Woerden kwamen de fracties van ChristenUnie en SGP voorafgaand aan de raadsvergaderingen bij elkaar voor een meditatief moment. Ook speelde er in 2008 een onderwijskwestie waarin de oppositiepartijen (VVD, D66, Inwonersbelangen) lijnrecht tegenover de coalitie (CDA, Progressief Woerden, ChristenUnie) kwamen te staan. In die tijd speelden ook andere grote kwesties binnen Woerden, waaronder het dreigende faillissement van De Sluis Groep (nu FermWerk). SGP-raadslid Cor van Tuijling uiteindelijk mee met een motie tegen de wethouder, waardoor er een band ontstond tussen deze oppositiepartijen en de SGP.

Na de verkiezingen van 2010

Ondanks dat het CDA de grootste partij bleef en het initiatief nam om de onderhandelingen te starten, gingen VVD, D66 en Inwonersbelangen niet in op de uitnodiging en namen zij zelf het initiatief om te gaan onderhandelen. Het CDA stond dus buitenspel. De SGP werd wel uitgenodigd om mee te komen praten. Als SGP gaven wij aan als éénmansfractie ons bescheiden op te willen stellen, maar

wel op een gelijkwaardige manier over de inhoud mee te willen praten.

Formatie mislukt, tweede informatieronde door oud-waarnemend burgemeester Peter Mangelmans

Nadat er een vrijwel compleet akkoord lag, kwam het vraagstuk over de verdeling van portefeuilles op tafel. VVD (de grootste van het viertal partijen) en D66 (de één na grootste) gaven aan dat één wethouder per partij beoogd was. De grootte van het zetelaantal werd dan in de zwaarte van de portefeuille verdisconteerd. Omdat Inwonersbelangen twee wethoudersposten voor zichzelf claimde, zou het college uit vier wethouders bestaan maar zonder plaats voor een SGP-wethouder. De SGP mocht dan wel als coalitiepartij aanhaken zonder vertegenwoordiging in het college. Voor de SGP al een lastige situatie, maar VVD en D66 konden zich totaal niet vinden in deze verdeling, waarop de formatie uiteindelijk geklapt is. Na deze formatieperikelen kwam ook Inwonersbelangen buitenspel te staan, en omdat VVD en D66 nog steeds niet met het CDA wilden formeren, werd oud-waarnemend burgemeester Peter Mangelmans gevraagd om te zoeken naar een

goede basis waarop een coalitie kon worden gevormd. Door alle partijen te vragen naar voorkeuren en blokkades, werd al snel duidelijk dat een coalitie van VVD, D66 en Progressief Woerden voor de hand lag, echter die hadden onvoldoende zetels om een stabiele basis te vormen

ChristenUnie en SGP samen één fractie met als wethouder Titia Cossen

Uiteindelijk werden de resultaten door Mangelmans gepresenteerd in een raadsvergadering, waarop hij een onverwacht konijn uit de hoge hoed toverde. Hij gaf als advies om de eerdergenoemde drie partijen te laten vergezellen van de combinatie ChristenUnie en SGP, die gezamenlijk één wethouder konden leveren als zij de samenwerking beide zagen zitten. Ondanks dat beide partijen dit niet hadden zien aankomen, werd in de schorsing het vertrouwen in elkaar uitgesproken en kwamen ChristenUnie en SGP de fractiekamer uit als één fractie.

Toen Titia Cossen in 2012

aankondigde burgemeester van Woudenberg te worden, werd de wethouderspost door Cor ingenomen en werd Simon Brouwer zijn opvolger in de raad. De installatie van SGP'er Cor van Tuijl als wethouder op een buitengewone raadsvergadering werd een groot SGP-feest. Dat Cor de eerste wethouder vanuit de SGP werd, was ook een bekroning van het gezag en vertrouwen dat hij in de achterliggende ruim 20 jaar opgebouwd had in de raad, door altijd te opereren als een constructieve partij, waarvan de invloed vaak groter was dan de ene zetel waarmee de SGP altijd in de raad had gezeten.

Gezamenlijke lijst voor ChristenUnie en SGP in 2014

Na de eerste periode van samenwerking van 2010-2013 kwam het moment van wel of niet voortzetten van de gezamenlijke fractie. Daarbij speelden een aantal zaken een rol. Er waren in de vier jaren geen grote verschillen van inzicht ontstaan die het zouden rechtvaardigen om weer uit elkaar te gaan. Het vertrouwen, soms fragiel, was er en daarnaast speelde de afschaffing van lijstverbindingen ook een rol. Door solo verder te gaan zouden eventuele reststemmen niet meer aan elkaar gegund kunnen worden.

De coalitie verloor tijdens de verkiezingen van 2014 de zetelmeerderheid en moest op zoek naar een uitbreiding. Door spanningen binnen Inwonersbelangen was deze partij opgesplitst in Sterk Woerden en de laatste werd als vijfde coalitiepartij gevraagd. Tijdens de onderhandelingen werden duidelijke afspraken gemaakt over een voor de SGP belangrijk onderwerp, namelijk de voortzetting van de status quo op het gebied van de zondagsopenstelling van de winkels.

Helaas werd gedurende de periode 2014-2018 van binnen en buiten de coalitie steeds geprobeerd daar verandering in aan te brengen.

Aftreden Cor van Tuijl

Doordat een aantal winkels illegaal openen en er allerlei trucjes werden bedacht, werd het steeds meer een lastig punt binnen de coalitie. Toen Cor als verantwoordelijk wethouder op handhaving een winkelier die hem op zondag uitnodigde bezocht, zorgde zijn sterke rechtvaardigheidsgevoel ervoor dat hij een eerder uitgedeelde boete verscheurde. Voor de fractie een erg lastig punt en toen het college vervolgens een voorstel wilde doen om de verruiming door te zetten, ontstond een vertrouwensbreuk tussen fractie en wethouder. Helaas was het gevolg dat Cor van Tuijl de eer aan zichzelf hield en opstapte als wethouder. Een verdrietig politiek einde van een wethouder die een groot vertrouwen genoot in de Woerdense politiek.

Na het aftreden van Cor wordt een nieuwe wethouder gezocht. Fractie en beide bestuursvoorzitters gaan gezamenlijk en eensgezind gesprekken met diverse kandidaten aan, waarop Tymon de Weger unaniem tot wethouder kandidaat wordt aangewezen. Meerdere wethouders ruimen het veld door allerlei oorzaken, de coalitie zit de rit uiteindelijk niet uit.

Breuk in coalitie door zondagsopenstelling en aftreden Tymon de Weger.

Een roerige periode breekt aan. Vanuit de coalitie komt na diverse gesprekken een voorstel om op zondag de winkels ruimhartig open te stellen. Het coalitieakkoord bevat echter juist een afspraak dat de zondagsopenstelling niet wordt verruimd. Nadat het initiatiefvoorstel wordt aangenomen, stapt CU/SGP uit de coalitie en treedt Tymon ook af.

Hierop ontstaat een crisis binnen de raad waarop na meerdere gesprekken onder externe leiding een raadsakkoord voor het laatste jaar van deze periode wordt gesloten. Alle partijen ondertekenen dit document. Als ChristenUnie-SGP ondertekenen we dat bewust als laatste, om op die manier ook te laten zien dat de meerderheid van de raad door ons verantwoordelijk wordt gehouden voor de breuk.

Verkiezingen 2018 met lijsttrekker van SGP en samenwerking tussen CDA en CU/SGP

De afgelopen twee periodes was er geen noemenswaardige samenwerking met het CDA, ondanks dat er inhoudelijk best veel overeenkomsten zijn vanwege de gedeelde christelijke grondslag. In de aanloop naar de verkiezingen van 2018 komen Job van Meijeren en Arjan Noorthoek van het CDA naar Henk van Dam en Simon Brouwer om eens een kop koffie te drinken. Tijdens het gesprek worden frustraties uitgesproken en voelen we van beide kanten toenadering. In een raad waarin de confessionele meerderheid weg is, kun je als partijen met een christelijke achtergrond toch beter samenwerken waar dat kan dan elkaar te negeren of zelfs tegenwerken. We spreken daarom af

elkaar in collegeonderhandelingen vast te houden.

Ondanks het verlies van een zetel bij het CDA, komt het initiatief tot de college onderhandelingen bij hen te liggen, waarop ChristenUnie-SGP en CDA samen een coalitie gaan vormen. Met een 'motorblok' waarin ook de VVD plaatsneemt, gaan we gesprekken aan om een vierde partij mee te krijgen. Helaas klapt de formatie vanwege een breuk met de VVD, maar blijft het initiatief bij CDA en CU-SGP liggen. Uiteindelijk wordt een coalitie gevormd met D66 en Lijst van de Does. Een coalitie die de rit wel helemaal uitzit.

Verkiezingen 2022, lijsttrekker van ChristenUnie, afscheid Simon en Eric raadslid

Na 17 jaar (waarvan 7 jaar fractieassistent en 10 jaar raadslid) politiek actief geweest te zijn, zet Simon als fractievoorzitter een punt achter zijn raadswerk. Eric de Jonge die al 10 jaar actief is als fractieassistent volgt hem op als nummer 1 van de SGP.

Het is gebruikelijk om per periode van lijsttrekker te wisselen, zoals vastgelegd in het

samenwerkingsdocument. Zo komt Daphne van der Wind (CU) op 1 en volgt Eric op nummer 2. Lia Noorthoek (CU) komt op 3 en SGP-er Just van Toor komt op plaats 4. Lege plaatsen worden gevuld en het politieke werk van de SGP in Woerden gaat door.

De samenwerking blijft ook nu in stand. En daar is hard voor gewerkt! De Heere geeft dat christelijke partijen elkaar vasthouden.

Jacques Rozendaal wethouder namens CU/SGP

Dankbaarheid overheerst als de CU/SGP stabiel is gebleven met behoud van haar drie zetels. De top 3 van de gezamenlijke CU/SGP lijst wordt in de raad gekozen. Just van Toor wordt de nieuwe fractieassistent. Ook vanuit de ChristenUnie is er een wissel. Jasper Vendrik wordt de opvolger van Harm van der Wilt. Zo bestaat de fractie uit drie raadsleden, ondersteund door twee fractieassistenten.

Opnieuw kunnen we deelnemen aan de coalitie. Er mag weer een wethouder geleverd worden. In de tussentijd maken meerdere wethouderskandidaten uit de SGP-gelederen hun interesse kenbaar bij Eric. Na een selectieprocedure wordt Jacques Rozendaal uit Gouda unaniem gekozen als onze voorkeurskandidaat en voorgedragen aan de raad. De coalitie wordt gevormd door CDA, Lijst van der Does en Progressief Woerden neemt de plaats in van D66. Vanwege werkdruk wordt een vijfde wethouder gezocht, die een onafhankelijke rol inneemt en niet vanuit één partij wordt voorgedragen maar namens de volledige coalitie. Inmiddels is de fractie alweer twee jaar hard aan het werk en zijn er mooie resultaten behaald.

- *Simon Brouwer (van 2006-2012 fractie-assistent en vanaf 2012-2022 raadslid en fractievoorzitter)*
- *Eric de Jonge (van 2012-2022 fractie-assistent en vanaf 2022 raadslid)*

Wie is H.J. de Jonge?

Eric de Jonge vestigt zich na zijn huwelijk in 2002 met zijn vrouw Hanneke in Woerden. Ze krijgen in hun huwelijk samen drie zoons. Al snel is hij als geboren Barendrechter in Woerden thuis. Eric is procesarchitect en geeft organisaties strategisch advies. Hij is onder andere al jaren actief met de optimalisatie van bedrijfsprocessen voor het ministerie van Economische Zaken en Klimaat & Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit.

Vanaf zijn komst in Woerden toont hij zijn belangstelling voor de plaatselijke politiek tijdens de vergaderingen van de plaatselijke SGP. Vanaf 2010 wordt hij fractieondersteuner van de SGP en in 2012 fractie-assistent van de fractie ChristenUnie-SGP en richt hij zich op de thema's verkeer, vervoer, gemeentelijke organisatie, kwaliteit van de dienstverlening, economie en samenwerkingsverbanden.

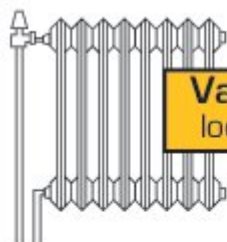
Bij de gemeenteraadsverkiezingen in 2022 volgt hij binnen

deze fractie Simon Brouwer op als lid van de gemeenteraad en zet hij zijn opgebouwde dossierkennis in, maar dan als raadslid. Hierbij komt zijn expertise vanuit zijn dagelijks werk goed van pas.

Naast het werk in de politiek was hij organisator van buitenlandse jongerenreizen van 2001-2012, voorzitter van de kerkelijke marktcommissie, diverse jaren lid van de MR Jan de Bakkerschool, voorzitter van bijbelstudievereniging Timotheüs. Op dit moment is hij naast zijn raadswerk redactielid van het gemeentemagazine van de Ger. Gem. Bethlehemkerk.

In zijn vrije tijd is zijn liefhebberij fietsen, zaalvoetballen en trekt hij er met zijn zoons op uit voor een vaartochtje met de boot.

Van Schaik Verwarming
loodgieterswerk & ventilatie

Tel.: 030 - 677 21 06

- Warmtepompen
- Verwarming
- Service en onderhoud
- Showroom
- Zonnewarmte
- Ventilatie

Van Schaik Verwarming • Gessel 9 • 3454 MZ • De Meern
info@vanschaikverwarming.nl • www.vanschaikverwarming.nl

R. Schreurs Transport VOF
Voor al uw transporten
Breudijk 8B 3481LP Harmelen
0348 446 337 – 06 22425666

Bijdrage samenwerking vanuit bestuur

Bij de totstandkoming van de samenwerking tussen SGP en ChristenUnie was ook het bestuur intensief betrokken. Aan de ene kant een aansprekend idee dat de SGP zo voor het eerst in de geschiedenis deel zou uitmaken van de coalitie. Aan de andere kant was er in het bestuur toen en ook in de latere stappen in de samenwerking aandacht voor de verschillen tussen ChristenUnie en SGP, die vooral op landelijk niveau regelmatig tot verschillende uitkomsten leidden. Hoe zou dat doorwerken in deze lokale samenwerking?

Maar op het niveau van gemeentepolitiek spelen zelden principiële dossiers en als dat wel zo was, bleken CU en SGP in Woerden in de meeste gevallen vaak op één lijn te zitten en met één mond te spreken, ook al voordat ze door Mangelmans bij elkaar 'gezet' waren. Er was in Woerden altijd de wil om er samen uit te komen en een gezamenlijke visie te uiten, herkenbaar voor beide 'bloedgroepen'. Dit gaf een stevige basis voor de samenwerking vanaf dat moment en ook voor continuering en intensivering later in het proces. Deze boventoon is er altijd geweest met aandacht voor de verschillen die er wel zijn.

Bij fractievergaderingen is vaak een vertegenwoordiging van het bestuur aanwezig en met name de bestuursvoorzitters waren en zijn zeer regelmatig aanwezig. Samenwerking heeft nauw overleg en korte lijnen nodig. Herkenning door beide achterbannen in het opereren van fractie en wethouder is een must. Vanuit het bestuur is zo steeds met de fractie samengewerkt om het

samenwerkingsproces verder te ontwikkelen.

Twee samenwerkende fracties vanuit twee afzonderlijke partijen

Vanaf 2012 liep de samenwerking heel goed. Besprekingen hierover in 2013 leidden tot de overtuiging, dat voortzetting na de verkiezingen in 2014 gewenst was. Dit is vastgelegd in een samenwerkingsovereenkomst. Beide partijen hadden de intentie na de verkiezingen samen te werken in 1 fractie, en ook eventuele coalitiebesprekingen zo in te gaan en samen een wethouder te leveren. Via een lijstverbinding werden stemmen zoveel mogelijk benut. Verder werden afspraken gemaakt over de verdeling fractievoorzitter - wethouder. Vanwege herkenbaarheid voor achterban gingen beide partijen afzonderlijk de verkiezingen in met een eigen campagne.

Duidelijkheid naar de kiezer en andere partijen werd gegeven met een persbericht in januari 2014 door de voorzitters Hans Verkerk (CU) en Jan de Wildt (SGP), bestuurslid SGP vanaf 2009 en voorzitter SGP van 2010 tot 2017. Jan heeft vanuit zijn rol als voorzitter vanuit het SGP-bestuur en afdeling deze gehele periode leidinggegeven aan de totstandkoming en continuering van de samenwerking in nauwe samenwerking met de fracties en CU-bestuur en het betrekken van de achterban bij dit proces.

In de aanloop naar de verkiezingen van 2014 zijn de partijprogramma's intensief op elkaar afgestemd. Er waren wat verschillen en eigen accenten vanwege herkenbaarheid door achterban. Maar de praktische

uitwerking kwam voor meer dan 90% overeen. De Kieswijzer onderstreepte dit met SGP

en CU dicht bij elkaar in het midden tussen de andere partijen in Woerden. Goed zichtbaar was hoe beide partijen de 'lijm' in mogelijke coalities konden vormen.

Drie zetels leggen meer gewicht in de schaal dan twee en één afzonderlijk in de gemeenteraad en coalitie. Door als samenwerkende fracties een middenpositie te hebben bij onderhandelingen en verschillende meerderheden te kunnen vormen, gaf dat mogelijkheid belangrijke punten vast te leggen, wat afzonderlijk minder of niet (goed) zou kunnen.

Dit was niet de belangrijkste overweging. De overtuiging groeide dat twee partijen, zich beiden voluit op de Bijbel baserend als richtsnoer voor politiek handelen, als eenheid veel krachtiger handelen en spreken, zeker als de praktische uitwerking nagenoeg altijd overeenkomt. Gescheiden optrekken is eigenlijk niet uit te leggen. De Heere Jezus bad: '... opdat zij allen één zijn'.

In 2013 is afgesproken dat de samenwerking halverwege de komende raadsperiode geëvalueerd zou worden en welke opties er zijn voor samenwerking na de raadsverkiezingen van 2018 en verder.

Deze evaluatie is begin 2016 gedaan binnen de afzonderlijke besturen. Halverwege 2016 is op een

gezamenlijke vergadering van fractie en beide besturen samen geëvalueerd. In intensieve en eerlijke gesprekken binnen de partij én gezamenlijk zijn gevoelde verschillen uitgesproken. Beide kanten waren vooral heel positief over de samenwerking van inmiddels alweer zes jaar. De meerwaarde was volstrekt duidelijk. Dat partijen van (min of meer) hetzelfde huis moesten optreden als eenheid, was een sterke motivatie voor verdere voortzetting en intensivering. De mogelijkheid van lijstverbinding zou ook gaan vervallen in 2018, wat zetelverlies kon geven.

Eén raadsfractie vanuit twee samenwerkende afzonderlijke lokale partijen

Allerlei samenwerkingsmogelijkheden zijn bekeken. Hieruit leek het meest wenselijk, dat er vanaf 2018 één gezamenlijke raadsfractie zou komen, maar dat beide lokale partijen

afzonderlijke afdelingen bleven voor de herkenbaarheid naar de achterban. Met een gezamenlijke lijst met kandidaten van beide partijen, een gezamenlijk verkiezingsprogramma en campagne, eenheid in communicatie op bijvoorbeeld website, sociale media, campagnematerialen, waarin beide achterbannen zich zouden herkennen, zonder de 'flanken' te verliezen, zou de verkiezingscampagne ingegaan worden.

Een commissie vanuit beide besturen ging aan de slag met het opstellen van een samenwerkingsovereenkomst. Bijbelse bezinning op wat eenheid is tussen christenen was steeds de basis van gesprekken.

Deze samenwerkingsovereenkomst legde alle praktische zaken vast. Beide lokale afdelingen hebben de overeenkomst in december 2016

vastgesteld. Na ondertekening in 2017 door beide partijen, lag de weg naar één gezamenlijke fractie vanaf 2018 open.

In 2018 en 2022 zijn voldoende stemmen binnengehaald voor een gezamenlijke fractie met drie zetels, die opnieuw een centrale plaats innam in de coalitievorming. In 2022 kon dit zo verder gecontinueerd worden.

Interne discussies of persoonlijke tegenstellingen zijn er zeker geweest, maar de door de Heere Jezus gewenste eenheid praktisch vormgeven, is het leidende motief geweest en gebleven. Bijzonder is het om te zien hoe de beide partijen, geïnspireerd door dezelfde Bron, nu al zo'n 14 jaar samenwerken in het uitdragen van een duidelijk christelijk geluid in Woerden in gemeenteraad en coalitie!

Jan de Wildt (van 2006-2016 voorzitter bestuur SGP)

T.A. BLONK

Onderhoud & Dienstverlening

SCHILDERWERK - KRAANMACHINIST - AFLOSWERK

MIDDENWEG 37 3474 KC ZEGVELD | TEL 0348 691100

**Hoveniersbedrijf
Sjors Noordzij**

tuinaanleg   tuinonderhoud
sierbestrating   bedrijfstuinen

Kapittelhof 4 • 3481 KG Harmelen
Mobiel: 06 - 50 490 830
info@hoveniersbedrijf-sjorsnoordzij.nl
www.hoveniersbedrijf-sjorsnoordzij.nl

Veertig jaar Posthoorn

U moet het geheel zien als een start, waarbij alle begin moeilijk is. De POSTHOORN moge nu en in de toekomst een helder geluid voortbrengen. Dit wordt geschreven in het voorwoord van het eerste nummer van De Posthoorn, juli 1984. Met het verschijnen van het blad ging een wens, die al langer leefde, in vervulling. Een van de doelen is om de leden van de kiesvereniging meer te betrekken bij de plaatselijke en landelijke politiek. Maar wat nog belangrijker wordt gevonden: de beginselen van de SGP kunnen zo ook in bredere kring, onder jongeren en ouderen, meer bekendheid krijgen.

Ondanks de wat aarzelende zin uit het voorwoord, krijgt De Posthoorn in de eerste tijd een krachtige ondertitel: 'Stevige Gemeente Politiek, principieel en praktisch'. De aarzeling lijkt vooral te liggen in de uitvoering, en niet in de inhoud. De colofon vermeldt: 'De Posthoorn verschijnt op onregelmatige tijden'. In het tweede nummer wordt al aangegeven dat op dit nummer wat langer gewacht moest worden dan de schrijvers voor ogen stond. 'De verschijning op onregelmatige tijden blijkt (misschien helaas) een juist uitgangspunt te zijn'.

Toch blijkt het in de praktijk mee te vallen met de onregelmatigheid. In de nummers van 1987 staat dan ook: 'de Posthoorn verschijnt op (on)regelmatige tijden'. Vanaf 1994 wordt het: 'minstens driemaal per jaar', nog weer later: 'minstens tweemaal per jaar' en inmiddels: 'minstens eenmaal per jaar'.

Terwijl het aantal Posthoorns afnam, kwamen de nieuwsbrieven op. Door middel van de nieuwsbrieven kunnen de leden, zelfs zonder te bladeren, op de hoogte gehouden worden van de actualiteiten in de gemeente.

De buitenkant

De opmaak van De Posthoorn bewijst dat de SGP met de tijd mee wil gaan. Zeker in de begintijd verandert de voorkant elke paar jaar. Het eerste nummer bevat tien pagina's met tekst in A5-formaat, zonder advertenties en zonder afbeeldingen. Tien jaar later verschenen de eerste advertenties. Inmiddels staat De Posthoorn vol met afbeeldingen en zijn sponsors gelukkig steeds weer bereid een bijdrage te leveren. Opvallend is hoe trouw de sponsors hierin zijn. De

meerderheid van de adverteerders

die in het eerste nummer met advertenties er eentje plaatsten, heeft nog steeds een advertentie. Terwijl het inmiddels dertig jaar later is! Overigens lijkt het aantal woorden per nummer niet minder te zijn dan in de begintijd, hoewel dat niet is nageteld.

Jongeren

Inhoudelijk zijn veel elementen in De Posthoorn niet veranderd. Naast meditaties komen er actuele gebeurtenissen aan de orde. Ook wordt steeds geprobeerd de ontwikkelingen in de maatschappij te duiden in het licht van de Bijbel.

Wat opvalt is de aandacht voor jongeren door de jaren heen. In het allereerste nummer staat al een artikel met de titel: 'Geslaagde jongerenavond in Woerden'. De eerste zin van het artikel luidt: 'De

gemeenschapsruimte van de Jan de Bakkerschool blijkt alras te klein'. In 1994 staat een 'interviewtje' met 'SGP-ertjes'. Zo heel klein zullen ze toch niet geweest zijn, gezien de eerste vraag van het interview: 'Zouden jullie misschien eens kunnen verklaren waarom je eigenlijk SGP stemt?' Regelmatig komen interviews met jongeren terug. Maar ook wethouders, burgemeesters en andere Woerdenaren worden geïnterviewd. In de verkiezingstijd wordt er soms voor gekozen om lijsttrekkers van verschillende partijen te laten reageren op stellingen over allerlei onderwerpen. Dit gebeurt in de vorm van een gesprek. Naast dat er inhoudelijk veel van te leren is, is het mooi om als lezer iets te kunnen zien van de inzet van raadsleden, die zich over zoveel uiteenlopende onderwerpen een mening proberen te vormen.

De diepgang wordt gezocht in artikelen over bijvoorbeeld discriminatie of Artikel 36. In 1997 werd een nummer helemaal gewijd aan het onderwerp drugs. Steeds worden actuele gebeurtenissen besproken, zoals de gemeentelijke herindeling, de samenwerking met de RPF en CU, de komst van asielzoekers, het woningtekort en de coronacrisis.

Het doorspitten van twee mappen met Posthoorns en nieuwsbrieven geeft een mooie inkijk in de recente geschiedenis van Woerden. Ongetwijfeld zal de geschiedenis van de Posthoorn ook vol zitten met stressmomenten, naderende deadlines en inspiratieloos gestaar naar een nog leeg document. Maar daar krijgt de lezer weinig van mee. En het is het waard geweest.

Hugo Bosland

Felicitaties fracties gemeenteraad 2024

Beste Woerdense SGP'ers,

Van harte gefeliciteerd met het 100-jarig lokaal bestaan van uw partij! Met zo'n lange geschiedenis en traditie is het bijna onvermijdelijk dat de manier waarop je politiek bedrijft, daardoor wordt beïnvloed. Als ik de gemene deler bij alle collega-raads- en commissieleden van de SGP zou moeten omschrijven, kom ik al snel uit op woorden als bedachtzaam, weloverwogen, betrouwbaar en standvastig. Tel daarbij de vele jaren ervaring in de lokale politiek van Simon Brouwer en zijn opvolger Eric de Jonge bij op en je hebt een heel fijne samenwerkingspartner. Hoewel we politieke vraagstukken vanuit een heel andere invalshoek benaderen en we het niet altijd eens zijn, is er op

meer terreinen verwantschap dan onze partijkleur: van veiligheid tot een goed ondernemersklimaat en van woningbouw in onze dorpen tot deugdelijke gemeentefinanciën. Nog belangrijker dan de inhoud is echter dat wij er bij onze SGP-collega's altijd van op aan kunnen dat zij staan voor gemaakte afspraken, of, beter gezegd: hun woord houden. Uiteraard mag ook niet onvermeld blijven dat Woerden er sinds 2022 in de persoon van Jacques Rozendaal een goede wethouder bij heeft, met wie we als VVD-fractie fijn samenwerken. Niet onbelangrijk daarin is Jacques' gave om in debatten met de gemeenteraad zijn verhaal duidelijk te vertellen. Je zou kunnen denken dat dat komt doordat hij zelf raadslid is geweest,

maar ik hoef u natuurlijk niet uit te leggen dat Jacques hiervoor de basis eigenlijk heeft gelegd als presentator van Studio SGP. De bijdrage die de SGP al 100 jaar levert aan de Woerdense politiek mag zeker worden gevierd; ik wens u daarom een mooie jubileumavond in de Petruskerk toe!

Florian van Hout, fractievoorzitter VVD

De fietsende wethouder

Misschien verwacht je het niet direct, maar de wethouder van SGP huize in Woerden is een behoorlijk fanatiek fietser (wielrenner). Als er dan een overleg gepland wordt met een raadslid dat er dezelfde hobby op nahoudt is de combi snel gemaakt. Bijpraten kan ook tijdens een fietsrit en op die manier wordt het nuttige verenigd met het aangename. Redelijk goed weer, een mooi tempo en voldoende tijd om de belangrijke onderwerpen de revue te laten passeren, terwijl ons mooie Groene Hart langs schuift. Tot op het dijkje

langs de Kromme Mijdrecht een blauwe bezorg bus opduikt van een bekende grootgrutter. Midden op de niet al te brede weg geparkeerd met onvoldoende ruimte, zelfs voor een fiets, om te passeren. In een snelle beweging kies ik voor de berm om de bus te passeren en spring daarna met de fiets weer op het asfalt. Achter mij doet de wethouder hetzelfde, helaas iets minder succesvol. Achter me klinkt een valgeluid en als ik omkijk schuift hij op elegante wijze over het asfalt. Gelukkig alleen wat schaafwonden en de fiets onbeschadigd. Het blijft natuurlijk altijd uitkijken met raadsliden voor een wethouder.

Naast deze anekdote mijn hartelijke felicitaties voor de 100-jarige SGP.

Marco Hollemans, fractievoorzitter CDA Woerden

Beste SGP-leden,

Gefeliciteerd met jullie 100-jarig bestaan. In tijden van echtscheidingen en afsplitsingen is dit jubileum een hele prestatie. Binnen de Woerdense politiek zijn de SGP en de ChristenUnie onafscheidelijk. Mijn herinneringen gaan de laatste tien jaar dan ook veelal over deze combinatie. Er heb vele herinneringen aan mijn omgang met de SGP maar als ik er één uit mag

**WOERDEN
& DEMOCRATIE**

kiezen dan herinner ik me wel de gezamenlijke zorg die Simon Brouwer en ik hadden over de reclameposters in bushokjes over "Second Love". "Second Love" is een organisatie die een liefdesrelatie naast het huwelijk stimuleert. Brouwer sprak vanuit het SGP standpunt zijn onvrede over deze actie uit en ik ondersteunde hem daarin. In een instabiele wereld vind ook ik het gezin een baken van stabiliteit en daar mogen we best zorgzamer mee omgaan. Ik wens de SGP-leden een fijne viering van dit jubileum en hoop

dat jullie Woerdense politieke "huwelijk" met de ChristenUnie nog een lang leven beschoren mag zijn. Mijn politieke partij Woerden&Democratie is het zeker niet altijd met de CU/SGP-fractie eens maar over het algemeen voeren we onze debatten met respect en hopelijk blijven we dat ook nog jarenlang doen.

*Reem Bakker, fractievoorzitter
Woerden&Democratie.*

Als kind van ouders die op de SGP stemden, in de jaren 50 was dat op lijsttrekker dominee P. Zandt uit Zeeland, is de SGP mij niet vreemd. Ik heb de lijn van mijn ouders niet gevolgd maar de belangstelling voor de SGP is wel gebleven. Eenmaal in Woerden waren markante raadsleden voor de SGP: de heren Beukers, Manhave, Cor van Tuijl en Simon Brouwer. Vanaf 1995 prettig samengewerkt met de laatste twee en we waren het vaak met elkaar eens op veel gebieden.

Mijn eigen standpunt is dat je Christelijke politiek vanuit elke partij kan bedrijven en dat probeer ik te doen. Echt oneens waren we het bij de openstelling van de winkels op zondag. Dat was even een heftige periode voor de plaatselijke SGP met daarbij het opstappen van jullie wethouder Cor van Tuijl. Ik wens de mannenbroeders, en in deze tijd ook vrouwenzusters, veel wijsheid toe in de volgende 100 jaar. Er zal zeker ruimte blijven voor getuigende Christenen in de politiek.

*Jaap van der Does, commissielid
fractie LijstvanDerDoes*

Na de mooie woorden van Jaap, wil ik als fractievoorzitter ook graag een paar woorden toevoegen. Ten eerste natuurlijk hartelijk gefeliciteerd met het bereiken van deze mooie mijlpaal. Ook ik ben een christen en mijn ouders waren, anders dan die van Jaap, ARP stemmers, maar ook ik heb dit niet van mijn ouders overgenomen en ben bij een lokale partij terecht gekomen. LijstvanDerDoes zit nu voor de tweede keer met CU/SGP in een coalitie, en we verstaan vaak elkaars taal..

Mijn eerste echte contact met de SGP was met Simon Brouwer en zijn lekkere stroopwafels, die missen wij wel sinds zijn vertrek!! Daarna met Cor van Tuijl bij het organiseren van een avond tegen de sluiting van de Hap en SEH in Woerden. Cor was zo vriendelijk om de avond voor ons aan elkaar te praten, en dat deed hij op een mooie manier. We hebben met Cor prettig samengewerkt en hij heeft ons ook goede suggesties gedaan. Helaas zijn de Hap en SEH toch verdwenen, maar dat lag niet aan onze inspanningen. We blijven hopen dat we Hap en SEH en avond

apotheek nog terug kunnen krijgen in wellicht aangepaste vorm. Met Eric de Jonge heb ik mooie gesprekken mogen voeren en onderzoek mogen doen naar verschillende onderwerpen zoals bijv. de Brug en de Organisatie. Eric ik hoop dat we dit in de toekomst nog vaak zullen herhalen, we weten elkaar te vinden!

Tot slot wens ik de SGP, namens de fractie en het bestuur van LijstvanDerDoes, veel vruchtbare samenwerking toe zodat we samen Woerden een stukje mooier mogen maken.

*Lenie van Leeuwen, fractievoorzitter
LijstvanDerDoes*

Van de nestor

Als nestor van de gemeenteraad in Woerden kan ik 30 jaar terugkijken op de gemeentepolitiek. Eerst vanuit Harmelen en sinds de herindeling in Woerden. In de Harmelense gemeenteraad was geen SGP vertegenwoordigd. Deze stemmers zaten voor mijn gevoel verdeeld of bij het CDA of bij de VVD. Na de herindeling hadden we een verschil van mening met de voorman van de SGP, Cor van Tuijl. Hij stelde dat een lokale partij geen toevoeging was voor de Woerdense politiek. Wij als lokale partij hadden een andere

mening. Ondertussen bestaan we alweer 30 jaar en voelt het dat we in het gelijk zijn gesteld. Overigens heeft dit samenwerking nooit in de weg gestaan. Zo hebben we ons samen met Cor hard gemaakt voor behoud van zorg in Woerden. Voor een evenement was hij na zijn politieke loopbaan de dagvoorzitter. Simon Brouwer kenmerkte zich door een luisterend oor en een goed gesprek bij een kopje koffie. Ondanks onze verschillende wijze van politiek bedrijven zoeken we op onderwerpen als veiliger maken van Woerden, Kamerik, Zegveld, Harmelen en het terugdringen van armoede de samenwerking op. Er zijn ook duidelijk verschillen. Natuurlijk hebben we vanuit onze achtergrond

een andere kijk op de koopzondag. En wij betreuren het dat we vroeger samen

optrokken tegen windmolens in het mooie groene en open landschap en er nu door de samenwerking met ChristenUnie in de gemeenteraad van Woerden gepleit wordt voor plaatsing van de windmolens. 100 jaar worden is een prestatie van formaat. Inwonersbelangen feliciteert de SGP dan ook met deze prestatie.

*Hendrie van Assem,
Inwonersbelangen*

Feliciteatie ChristenUnie Woerden
Sinds 2010 werken de ChristenUnie en SGP in Woerden samen. Eerst via een lijstverbinding, later ook met één kandidatenlijst. Maar als fractie waren we vanaf 2010 één. Eén fractie met de Bijbel als richtsnoer. De Bijbel roept ons op om recht te doen, trouw te zijn en nederig de weg te gaan die God van ons vraagt (Micha 6:8). Met deze opdracht bedrijven we als fractie al jarenlang christelijke politiek en hebben we oog voor de Woerdense samenleving.

In de notulen van de gemeenteraadsvergadering van 17 mei 2010 wordt vermeld dat de fracties ChristenUnie en SGP voortaan als één fractie samengaan. De burgemeester wenst een vruchtbare samenwerking toe met daarbij Gods

zegen. In de afgelopen jaren hebben we deze zegen ervaren. Mede dankzij de samenwerking hebben we de deelgenomen aan alle coalities vanaf 2010 tot nu toe. Samen met onze coalitiepartners zijn mooie resultaten bereikt voor Woerden en haar inwoners. Tegelijkertijd hebben we als fractie ook dieptepunten meegemaakt met het aftreden van wethouders en het vertrek uit de coalitie in 2016 vanwege de koopzondag. Tijdens deze moeilijke periode zijn de handen veelvuldig gevouwen. Niet alleen binnen de fractie maar ook samen met beide besturen.

Binnen de fractie hebben we het goed met elkaar! Er is openheid, gelijkwaardigheid en respect voor elkaar. We vullen elkaar mooi aan. We zijn één fractie waardoor de oranje en blauwe kleur binnen de fractie naar de achtergrond

verschuift. Gelijktijdig houden we rekening met elkaars kiezers en achterban en geven we elkaar de ruimte.

SGP Woerden, van harte gefeliciteerd met jullie 100-jarige jubileum. Wij wensen jullie een zegenrijke toekomst toe met een mooie en vruchtbare samenwerking tussen beide partijen.

*Daphne van der Wind,
Fractievoorzitter CU-SGP Woerden*

Sinds 1928

Laageind 18
3465 KJ Driebruggen

Tel. en fax 0348 - 50 25 76
Mobiel 06 -51 12 65 37

www.rietdekkervandijk.nl • E-mail: info@rietdekkervandijk.nl

VAN
TUIJL
MEUBELS

WIJ HELPEN JOUW WOONRUIMTE
TE REALISEREN. MET EEN KLEIN TEAM
VAN ADVISEURS & STYLISTEN KUNNEN WE
PERSOONLIJK EN CREATIEF MEEDENKEN.

 [VANTUIJLMEUBELS.NL](https://www.instagram.com/vantuijlmeubels.nl)

TOT ZIENS OP RIJNSTRAAT 10/12

Reacties oud-raadsleden van andere partijen

Als je als SGP in Woerden een honderdjarig jubileum viert, is het mooi om terug te kijken. We hebben daarom oud-raadsleden en mensen 'in de periferie' van de politiek gevraagd om een korte anekdote, herinnering of wens te sturen. Op de volgende pagina's daarom een bloemlezing van alle politieke kleuren, met soms verrassende inzichten, memorabele momenten en af en toe ook een spiegel voor de SGP. Dank, aan allen die hieraan wilden meewerken!

Mijn herinneringen zijn er veel

Mijn herinneringen zijn er veel. De bestuurlijke samenwerking in het college heb ik als prettig en opbouwend voor Woerden ervaren. Met Titia Cnossen heb ik nog steeds een goede band en ze

was een betrouwbare collega met ongekend doorzettingsvermogen. Zij heeft me ook in moeilijke tijden door dode punten geholpen. Met Cor van Tuijl heb ik altijd in goede sfeer en veel humor ons werk gedaan. Het was eigenlijk onbegrijpelijk dat hij weg moest. De eer aan zichzelf houden vond ik een voorbeeld zoals ik het later ook heb gedaan. Het is een periode geweest met flinke vooruitgang, waarbij we als collegeleden vaak moesten knokken met de raad.

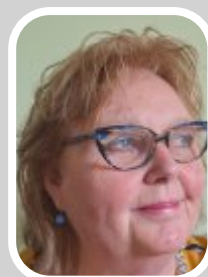
De mooie oplevering van het Stadshotel, het bouwen op Defensie Eiland en het Gildepoortje waren er zonder CU/SGP nooit gekomen. Ik dank de partij en vooral Titia en Cor, die mij nooit hebben laten vallen, maar zelfs gesteund hebben om naam en eer voor mij te verdedigen.

Ik wens de partij nog lang een evenwichtig beleid en politiek toe, die past bij de achtergrond waar het voor staat. Eerlijk, gedegen en betrouwbaar!
Hoogachtend,

Martin Schreurs. Voormalig wethouder VVD Woerden

Oog voor de medemens

In deze jubileumglossy spreek ik graag een wens uit. De wens dat de mensen van de CU/SGP Woerden onverminderd oog blijven houden voor de

medemens, in het bijzonder voor de kwetsbaren en degenen voor wie het leven niet altijd rozengeur en maneschijn is. Zorg en aandacht voor het idee van rentmeesterschap over de planeet aarde en al wat er leeft, het waarborgen van en liefdevol omkijken naar de ander, raadsleden die in de politieke arena de menselijke maat hoog in het vaandel weten te houden, ondanks soms grote wereld belangen en politieke druk.

Dat de CU/SGP Woerden onbevooroordeeld blijft staan voor bestrijding van armoede, voor voluit handelen vanuit het geloof in hun harten. Dat het hen goed gaat. Minstens nog 100 jaar die zorg en die menselijke maat waar weten te maken voor Woerden, dat wens ik de mensen van de CU/SGP Woerden van harte toe.

Wilma de Mooij, raadslid 2018-2022

Een honderdjarig jubileum

Een honderdjarig jubileum, dat is iets om trots op te zijn. Gefeliciteerd!

Ik ben tussen 2005 en 2018 actief geweest in de Woerdense politiek en heb in die periode intensief met de SGP samengewerkt. In de oppositie maar ook samen in een college. Als ik terugdenk aan mijn beginjaren dan heb ik het meeste beeld bij Cor als harde werker (altijd beschikbaar en direct reactie) en bij discussies altijd met een nuchtere blik op de zaken. Wat ik me ook nog herinner: Cor mailde altijd met een felblauw lettertype. Viel op, maar was ook vrij irritant.

In de jaren daarna ging de SGP met de CU in de raad samenwerken, ook in het college en zijn er veel dingen veranderd. Ik heb onder andere veel goede herinneringen aan de periode dat we samenwerkten in het college en de soms moeilijke dossiers die ik met Simon heb mogen beetpakken. Maar vlak Simon niet uit, die is politiek gezien even handig als pragmatisch. En leerde me ook nog een vakterm voor een ruime gezinsauto. Het was politiek ook een stormachtige periode en vooral rondom de koopzondagen-discussie hebben we flink geworsteld.

Alles overziend dank ik alle SGP'ers waarmee ik in mijn raadsperiode heb mogen samenwerken voor de onderlinge band en dat we Woerden samen een stukje mooier hebben mogen maken.

Elias Bom, Raadslid Inwonersbelangen 2006-2013 en Sterk Woerden 2013-2018

Politiek is mensenwerk

Politiek is mensenwerk. En Haagse politiek is echt anders dan lokale politiek. Twee open deuren misschien, maar als je het in de praktijk meemaakt wordt het anders. Want wat in Den Haag toch wel een onmogelijkheid lijkt, samenwerking tussen SGP en D66, heb ik twee raadsperiodes lang met veel plezier mee mogen maken.

Ik maakte een bijdetijdse SGP-fractie mee (en later een CU/SGP-fractie) die het open gesprek kon en wilde voeren over de volle breedte van onderwerpen die je als gemeenteraad op je bordje krijgt.

Zowel de principiële als de praktische. Een fractie die verschillen respecteerde en probeerde om die te overbruggen met respect voor de uitgangspunten van de ander. En die op die manier andere partijen uitnodigde hetzelfde te doen, zo de basis leggend voor goede samenwerking in de raad. Ook met partijen die oppervlakkig gezien op grote afstand staan. Ik bewaar goede herinneringen aan de gesprekken aan de verschillende keukentafels, over politiek heikele onderwerpen. Buiten het gemeentehuis legden we zo een basis voor raadsdebatten waarin we het misschien sterk oneens waren, maar het wederzijds respect altijd

intact bleef.

De bijdrage daaraan door de SGP mag daarin niet onderschat worden. En

ja, uiteraard wens ik de SGP niet alleen alle goeds toe, maar ook nog wat andere politieke standpunten. Maar boven alles wens ik u de integere politiek toe die ik heb ervaren in mijn raadsperiode. Op naar de volgende 100 jaar!

Heerd Jan Hoogeveen, Raadslid en Fractievoorzitter D66 (2010-2017)

SCHADDELEE *tuinen*

Handelsweg 2
3481 MJ Harmelen

M 06 511 065 39

E info@schaddeleetuinen.nl

FB facebook.com/schaddeleetuinen

KVK 123101

www.schaddeleetuinen.nl

Herinnering

In mijn herinnering was het ergens in de herfstdagen van 2015. We spraken af op een vertrouwde plek: het restaurant van Plein 7. We, dat waren Henk van Dam en Simon Brouwer enerzijds en Arjan Noorthoek en ondergetekende, aan de andere kant van de tafel. Voor het eerst sinds lange tijd kwam alles goed op tafel. Stevig. Openhartig. Eerlijk. In de afgelopen jaren waren we als Woerdense christelijke partijen niet echt bondgenoten geweest. Verre van... Het CDA had stevig oppositie gevoerd. En daarna koos de CU-SGP in 2014 opnieuw voor een coalitie onder leiding van een liberale partij, nu D66. Maar in dit gesprek werden in mijn herinnering de bakens verzet en ontstond iets dat in de jaren daarna kon uitgroeien tot een vruchtbare samenwerking: vertrouwen.

De afgelopen zes jaar werkten CDA en CU-SGP op een constructieve manier samen. Een samenwerking ook vanuit de gedeelde waarden van het christelijk geloof.

Het is mijn vaste overtuiging dat zo'n verbondenheid tot zegen kan zijn voor Woerden, Harmelen, Kamerik en Zegveld.

Ik hoop en wens de SGP toe, dat zij ook in de komende 100 jaar vanuit waarden en vertrouwen mag bijdragen aan goed bestuur in onze gemeente.

Job van Meijeren, Voormalig raadslid en fractievoorzitter CDA Woerden

Betrouwbaar en voorspelbaar

Betrouwbaar en voorspelbaar. Daarmee zou ik mijn ervaringen, als PvdA-er, met de SGP in Woerden willen samenvatten. Voor mij is de SGP op die punten ook altijd een voorbeeld geweest. Een principiële partij waarvan je wist wat je eraan had. Zelfs ben ik wel eens jaloers geweest op de SGP'ers, die altijd koersvast en principieel bleven. Daar kon de PvdA, zowel lokaal als landelijk, nog wel eens een puntje aan zuigen. Dat wil niet zeggen dat de SGP mij inhoudelijk altijd aanspreekt. Hoewel ik nog steeds, met de SGP, voorstander ben van de vrije zondag, waarop de winkels niet allemaal open zijn.

Ik heb goede herinneringen aan de gezamenlijke verkiezingsavonden die ik samen met de SGP heb mogen organiseren. Ik dacht in 1994, 1998 en 2002, dat weet ik niet helemaal zeker. Goede formule. Hoge opkomst, SGP'ers komen trouw op verkiezingsavonden. En PvdA'ers vonden dat zij dan toch ook moesten komen. Heldere principiële standpunten van beide partijen. Goede discussies altijd. Soms lijnrecht tegenover elkaar, maar er zijn zeker ook terreinen waarop de SGP en de PvdA elkaar vinden. Zorg voor de zwakkeren. Zorg om behoud van de aarde. En beleid op basis van meerderheden, maar altijd rekening houdend met minderheden. En vooral: beleid gestuurd vanuit principes. Dat kwam uit onze gezamenlijke verkiezingsbijeenkomsten.

Ik heb het over het verleden, met de Woerdense SGP en PvdA. Ik ben nu blij met de samenwerking van ChristenUnie/SGP en Progressief Woerden.

Jelle Ijpma, PvdA

- nieuwbouw
- verbouw
- onderhoud
- dakkapellen

Het was goed toeven naast de SGP.

In een raadszaal hebben partijen en raadsleden altijd een vaste plek, twintig jaar lang was mijn vaste plek in de raadszaal naast die van de SGP. Zo'n lange tijd naast elkaar is best bijzonder, denk ik nu terugkijkend.

Het begon in 1974 toen ik voor de ARP als jong raadslid in de gemeenteraad van Kamerik kwam. Van de SGP wist ik niet veel meer dan dat het een 'getuigenispartij' was. Met iemand van de SGP was ik nog nooit echt in gesprek geweest. En toen kwam ik gelijk naast het raadslid van de SGP te zitten. Ja, ik kende hem al. Maar dan alleen als kapper De Vries in ons dorp. Nu dus ook als buurman in de raad. En je zag hem opleven, wanneer hij bij sommige onderwerpen weer kon getuigen. Hij kwam ook een keer met een wat opmerkelijk voorstel. Bij de woningtoewijzing wilde hij de

katholieke inwoners aan de Kanis laten wonen. En de protestanten op het dorp. Om de kerk mooi in het eigen midden te laten? Dit voorstel werd niet overgenomen. Ook zat ik later plezierig naast zijn opvolger, veehouder Jan van Poortvliet. Natuurlijk ook principieel, maar altijd meezoekend naar de beste oplossingen voor onze dorpsamenleving.

Nadat de gemeenteraad van Woerden verhuisde van de Westdam naar het kantoor in Middelland kon ik me erin verheugen weer naast de SGP te zitten. Naast Cor van Tuijl. Ook dat waren goede jaren. Tijdens de vergadering konden Cor en ik ook (zachtjes) opvattingen en waarnemingen uitwisselen. Die kwamen dan niet in de notulen terecht.

En dan was er ook die avond dat ik nog nooit zoveel SGP'ers tegelijk had

gezien. En we elkaar recht in de ogen konden kijken. De avond waarop de SGP in Woerden stil stond bij het feit dat zij 75 jaar mocht bestaan. Op die avond was burgemeester Van Zwieten verhinderd en mocht ik namens het gemeentebestuur een feliciterende toespraak houden. Van dat voorrecht maakte ik graag gebruik.

En dan is het nu alweer 100 jaar.....
Ja, het was goed toeven naast en bij de SGP.

Jan Stol, oud-raadslid en – wethouder voor de ARP en het CDA.

Politiek is geen wiskunde...

Tijdens de gemeenteraadsverkiezingen voor de raadsperiode van 2018 – 2022 behaalde mijn partij (D66 Woerden) een minder goed resultaat dan gehoopt. We rekenden nergens op, hoewel onze drie zetels zeker wel verschil konden gaan maken. Aanvankelijk telden we op onze vingers na dat coalitiedeelname buiten ons bereik lag. Toch gingen we met gezond zelfvertrouwen de informatiegesprekken aan. Voor een raadsmeerderheid zijn zestien zetels nodig en de - door sommige gedroomde - Westelijke-Randweg-Coalitie lag voor de hand.

De eerste gesprekken verliepen echter verrassend anders. Op dergelijke verkennende gesprekken zijn geen vaste regels en wetten van toepassing. Politiek in Nederland is geen rechte lijn van A naar B, maar een proces van vertrouwen en gunning. Langzaam groeide onze kans om verder te praten. En toen het CDA en de CU/SGP ons medio april vroeg om mee te gaan formeren, braken voor mij een paar spannende uren aan. De grote vraag was: welke fractie zou nog meer aanschuiven? De kans dat we met onze voormalig D66-voorman (Jaap van der Does) gingen samenwerken achtte ik zeer klein... en daar dacht hij vermoedelijk net zo over.

Hilarisch was namelijk het moment waarop de deur openging en wij oog in oog met elkaar stonden. Nog vaak denk ik aan dat moment als ik Simon Brouwer van de SGP ergens tegenkom. Hij was vanaf dat moment immers de mede-architect en getuige. We hebben daar toen heel hard en lang om gelachen!

Saskia van Altena – van Megen, voormalig raadslid en fractievoorzitter D66 Woerden

Sociale Politieke Inclusie

Als voormalig eigenaar en verslaggever van Woerden.TV ben ik gezegend met een schat aan boeiende verhalen uit de wandelgangen van de Woerdense politieke arena. Soms was het een uitdagende taak, omdat je als journalist altijd bovenop het nieuws moest zitten. Maar wat altijd opviel, was toegankelijkheid en open communicatie die er heerste.

De aanloop naar de verkiezingen van 2018 bracht een sociale dynamiek teweeg die ik met een knipoog naar voren breng als 'sociale politieke inclusie'. Het werd al snel een traditie dat de jonge garde van VVD, D66, CDA en Progressief Woerden, evenals enkele lijsttrekkers en zelfs een enkele wethouder, zich vrolijk verzamelde in de gezellige atmosfeer van de Woerdense Pompier. En het was normaal dat ik daar als mens, euh journalist bij was. Petje op, petje af, zoals ze zeggen.

Een memorabel moment was de verrassende entree van een jonge vrouwelijke SGP'er na de verkiezingsuitslagen van 2018. De stemmen waren geteld, de strijd gestreden, en de camera van Woerden.TV was opgeborgen. Omdat het na 01:00 uur niet meer mogelijk was om bitterballen te bestellen in het centrum van Woerden, werd het feestje voortgezet bij een D66-lid thuis.

Op een bank, maar te klein voor alle aanwezigen, verzamelden zich blijde, teleurgestelde en vooral vermoeide toekomstige raadsleden en fractievoorzitters, samen met één journalist. Schouder aan schouder. Het moet zo'n 01:30 uur zijn geweest toen de deurbel klonk. Een jonge SGP-topper voegde zich bij het feest van de democratie, begroet met een mengeling van applaus en vrolijkheid werd ze ontvangen. Terwijl ze zich wurmde tussen de politieke stadsgenoten, ontmoetten haar ogen de mijne: "Jij hier?" Een golf van lachen vulde de woonkamer.

Politiek Woerden, SGP, laten we blijven verbinden. Niet alleen in de raadzaal maar juist daarbuiten. Want in de verbondenheid van onze stad ligt haar ware schoonheid.

Alex Kok, WoerdenTV

Andersdenkenden

In mijn tijd als raadslid werd ik benaderd door 3 jonge leerlingen van het Driestar College in Gouda. Hun opdracht was om in gesprek te gaan met een 'andersdenkende'. Ik weet niet hoe ze precies bij mij terecht gekomen waren, misschien heeft iemand vanuit CU/SGP hoek in Woerden ze getipt.

Het werd een mooi en respectvol gesprek. Over geloof, over medisch ethische kwesties, maar ook over hoe het is om in de politiek samen te werken met mensen die fundamenteel anders in het leven staan. We bleken verrassend veel uitgangspunten te delen, ook over gevoelige kwesties, zonder daarbij overigens altijd tot dezelfde conclusies te komen. En er werd ook gelachen.

Zo kijk ik ook terug naar de samenwerking met de SGP in Woerden, zeer heldere verschillen, verrassend veel overeenkomsten (we noemden de SGP-raadsleden wel eens half serieus VVD'ers met een bijbel) maar altijd respectvol en met gevoel voor humor. Met een persoonlijke integriteit die helaas in de politiek niet vanzelfsprekend is.

Natuurlijk waren er ook verschillen, politieke botsingen en 'gedoe'. Maar het mogen samenwerken met SGP-raadsleden en wethouder heeft me veel geleerd, als het gaat om vasthouden aan je kernwaarden, over de waarde van andere perspectieven en zeker ook over respectvolle samenwerking met 'andersdenkenden'.

Stefan van Hameren, VVD Woerden

Mijn ervaringen met de SGP

Mijn verhaal begint in Istanbul, waar wij, Wim van Geelen en Sytske Breunese, op grond van onze studies een studiebeurs kregen. In Istanbul woonden wij in de orthodoxe wijk Fatih. Met een knipoog naar onze verhoudingen: een SGP-bolwerk.

Terug in Nederland konden we een flat in IJsselstein betrekken. Dat ging toen gemakkelijker dan nu. Afkomstig uit Utrecht (Wim) en Woerden (Sytske) kenden wij IJsselstein totaal niet. Om snel in te burgeren, sloten we ons aan bij de gereformeerde kerk. Een keus die wat Sytske betreft voor de hand lag, terwijl ik lid was van het streng gereformeerde SSR. Naast lid van een kerk werd ik lid van een politieke partij, waarbij de ARP voor de hand lag. De eerste vergadering verscheen ik in mijn dienstkloffie en wellicht daardoor, werd ik na afloop gevraagd om secretaris te worden. Omdat ik vond dat dát de kans was om goed in te burgeren, hapte ik toe. Ik kreeg te maken met een partij die op lokaal niveau nauw samenwerkte met de plaatselijke SGP. Wat toen tamelijk bijzonder was. Er was een gezamenlijke fractie en zo nu en dan vergaderden wij samen en dat waren constructieve bijeenkomsten hoewel

wij qua standpunten niet in alles 'eens geestes' waren. Over sport op zondag of over de positie van de vrouw dachten wij verschillend, hoewel dat laatste geen politieke consequenties had, want in de fractie zaten alleen maar mannen.

In 1973 verhuisden we naar Woerden, waar onze achterbuurman, secretaris van de AR-kiesvereniging van mijn komst had vernomen en vroeg of ik zijn baantje wilde overnemen. Als partij hadden wij toen alleen contact met CHU en KVP, niet met SGP. Een voorstander van het CDA was ik niet en in de jaren '90 hakte ik de knoop door en werd lid Van GroenLinks. In 1999 kwam ik in de raad. Met twee zetels waren wij even groot als de SGP-fractie. Onderlinge contacten waren niet noemenswaardig. Daarvoor liepen de standpunten te ver uiteen. Dat gold bijvoorbeeld voor het ambtsgebed. Als GroenLinks fractie ijverden wij voor afschaffing, tegen het zere been van de SGP-fractie.

In 2006 gingen GroenLinks en PvdA samen verder als Progressief Woerden en later vormde de SGP met de ChristenUnie een fractie. Persoonlijk kon ik het goed vinden met de leden

van die fractie en wethouder.

De manier waarop Cor van Tuijl zijn wethouderschap

uitvoerde, sprak mij zeer aan. Wij zaten zelfs met elkaar in het college, maar op één punt was er sprake van spanningen. Dat betrof de koopzondag.

Ik heb Cor altijd een van de beste raadsleden gevonden. Ook als wethouder had ik hem hoog zitten. Scherp op de inhoud en bedreven in het debat. Jammer en ook onbegrijpelijk (voor mij als buitenstaander), dat hij als wethouder zijn biezen moest pakken. Tenslotte nogmaals mijn hartelijke gelukwensen aan jullie als honderdjarige kiesvereniging.

Wim van Geelen

Raadslid voor GroenLinks van 1999 tot 2006 met een korte onderbreking en van 2006 tot 2014 namens Progressief Woerden

Versluis

BAKKERIJ & LUNCHROOM

Voorstraat 59-61
Woerden
T 0348 - 41 28 35

La Fontaineplein 25
Woerden
T 0348 - 42 29 82

www.bakkerijversluis.nl

Politiek café in 't Bierhuys op verzoek van de SGP van zondag naar zaterdag

Als initiators van het café vroeg Simon Brouwer ons iets aan de terugblik-glossy '100 jaar SGP Woerden' mee te geven. Het café 'doopten' wij 'Onafhankelijk Politiek Café RuitenTroef'. Het begon in 1999 bij 'Woerden 2006', afgesplitst van de lokale VVD. Geen one-issuepartij, maar wel een club met een compact programma waarin Openbare Ruimte en Verkeersproblematiek speerpunten waren. De raadszetel viel weg ten faveure van Inwonersbelangen en pragmatisch als de partij was én opereerde, werden de 'intern' georganiseerde politieke cafés - gestart in de Pompier - uitgebreid en 'openbaar' gemaakt. Bijeenkomsten in 't Bierhuys verhuisden op verzoek van de SGP van de zondag naar de zaterdag. Ze werden niet alleen daarom hogelijk gewaardeerd maar vooral om het strikt neutrale karakter én de gevarieerde,

uiteenlopende onderwerpen. Complimenten kwamen nadrukkelijk ook uit de SGP-hoek. Van Simon en al wat eerder van Cor van Tuijl. Wij durven te stellen: 'wie SGP zegt, zegt Cor van Tuijl'.

Politiek gezien was er destijds steun van de SGP/raadslid Cor van Tuijl voor de 'Ruit om Woerden' ('naamgever' van het café) die door 'Woerden 2006' als dé oplossing voor het groeiende verkeersinfarct werd gezien en in het programma werd opgenomen. In Woerden werd dit plan, inclusief de Noordelijke Randweg, als vloeken in de kerk beschouwd. En Cor, ook no-nonsens en oplossingsgericht denkend, 'vloekte' lekker mee. Pragmatisme en SGP-principes 'kostten' hem in 2014 zijn wethouderschap. Kwijtschelden van een 'op zondag open' boete voor een rebelse winkelier en de 'SGP-zondagsrust' botsten te veel. Het is voorstelbaar dat 'Glossy en SGP' ook botsen, maar in 2024 is veel mogelijk.

Nico Ramaer, mede namens Kees de Kruijff

Zullen we de mannenpraat wat inclusiever maken?

De oudste politieke partij van Nederland is nu ook in Woerden 100 jaar, gefeliciteerd SGP'ers!

Simon Brouwer en ik startten in 2014 tegelijk als fractievoorzitters in de raad van Woerden en we zijn er, ook tegelijk, in 2022, weer mee gestopt. Als de representanten van de meest progressieve en meest conservatieve partijen lijken we tegenpolen, maar in de praktijk bleek dat alles mee te vallen. Ik kan wel zeggen dat we in onze coalitieperiode echt op elkaar konden rekenen. We waren eerlijk en respectvol naar elkaars opvattingen.

Ik was in die tijd de enige vrouw tussen 12 mannen in het presidium. Ik keek verveeld weg toen de actuele stand in de Eredivisie én een nieuw automodel de tijd van de vergadering opslokte. Het was Simon die subtiel zei: "Heren, zullen we deze mannenpraat wat inclusiever maken?" Mét een dikke knipoog.

In de nazit van de vergadering hebben we er nog flink om gegrinnikt.

Marieke van Noort, Progressief Woerden

Vanaf nu verkrijgbaar in Woerden!

De 100% natuurlijke en troepvrije body care producten van Loveli zijn superzacht voor je huid en houden de balans van je huid in ere. Als je lief bent voor je huid, dan zie je vanzelf hoe mooi je huid kan zijn.

De lichaamsverzorging van Loveli zorgt voor een extra dosis self-care in je dagelijkse routine; ruikt heerlijk, laat je huid stralen, 100% natuurlijk en 100% troepvrij!

Kom voor Loveli naar Stouthart De Vakdrogist.

Liberalen en SGP'ers eens over financiën, erfgoed en moraal

Een honderdjarig bestaan is een felicitatie waard en dan ook nog de gelegenheid krijgen om terug te bliken is extra leuk. Met SGP'ers heb ik als liberaal het veelal goed kunnen vinden. Vanaf het aantreden van de VVD in Kamerik in 1982 was er al snel een goede verstandhouding met Jan van Poortvliet. Samen wisselden we na de raad tot diep in de nacht onze ideeën en gedachten uit over tal van zaken. Na de herindeling was daar opnieuw een SGP-raadslid, Cor van Tuijl, waar het direct mee klikte. We waren het vaak eens in zaken over financiën, erfgoed en moraal.

Natuurlijk kenden we elkaars standpunten die soms diametraal waren, maar het besef om elkaar in zijn waarde te laten was altijd aanwezig. Na mijn terugtreden in 1993 en herintreding in 2006 konden we moeiteloos de draad weer oppakken en leerde ik ook Simon Brouwer kennen. Samen hebben wij als oppositiepartijen onze standpunten, ideeën en voorkeuren over het voetlicht gebracht tijdens raads- en commissievergaderingen. Die samenwerking resulteerde in een verkiezingsoverwinning in 2010 en de vorming van een college zonder CDA en met een samenwerkende fractie CU-SGP, waarbij Titia Cnossen de wethouder werd. Onze onderlinge

verstandhouding bleef goed ook toen Cor wethouder werd in 2012.

Het dramatische moment van gedwongen aftreden van Cor maakte ik in de raad niet meer mee. Terugkijkend daarop blijft het voor mij de vraag of het dat echt waard was of dat je met de huidige maatschappelijke verhoudingen toch anders zou omgaan met die situatie.

Ruud Mees, VVD Kamerik en Woerden

Belangrijke data

29 mei

Debatavond Woerden over Europa met J. Rozendaal, initiatief Progressief en Volt

31 mei

Concert Europese verkiezingen Domkerk Utrecht

1 juni

Familiedag Europese verkiezingen GeoFort Herwijnen

3 juni

Ledenvergadering

6 juni

Europese Parlementsverkiezingen

29 juni

Vrienden- en familiedag 100 jaar SGP Woerden bij familie Hofland, Breeveld 12

GRANDO
KEUKENS | BADKAMERS

grando.nl/hazerswoude-dorp

Plaatselijke kiesvereniging / afdeling

Jaren	Naam	Functie
1979-heden	G. Middelkoop	voorzitter (1986-2011 en 2021-heden)
1982-2008	A. J. Gijsbertsen	
1985-1999	C.J. van Tuijl	secretaris (1985-1989)
1989-1995	A. Elshout	secretaris (1992-1995)
1989-1990	H. van Keulen	
1989-1993	J. Kroon	secretaris (1989-1992)
1989-1995	D. Roks	penningmeester (1989-1993)
1990-1999	J.S. de Jong	
1990-1997	A. Egas	
1993-1996	J.J. Schouten	
1995-2002	A. van Rooijen	secretaris (1995-2002)
1995-2011	T.N. van Zutphen	penningmeester (1995-2005 en 2007-2009)
1998-2016	S.P. Haakma	
1999-2002	S. van Dijk	
1999-2005	C.N. Weerheim	secretaris (2002-2005)
2002-2004	J.T. Langelaar	
2003-2005	S.C. Brouwer	
2004-2007	S.J. Elshout	
2005-2009	A.J.M. Vos	secretaris (2005-2009)
2005-2007	P.C.E. Bosland	
2007-2018	J.C.D. Overdijk	secretaris (2009-2018)
2008-2015	A. van de Schootbrugge	penningmeester(2005-2007)
2009-2015	R.E. Treur	
2009-2017	J. de Wildt	voorzitter (2011-2017)
2012-2020	M. van Tuijl	
2015-2021	J.J Miedema	penningmeester (2015-2021)
2015-2023	J. Kreijkes	
2016-2017	A.A.C. van Vliet	
2017-2021	D. Treur	
2017-2021	J.C. Dijkgraaf	voorzitter (2017-2021)
2018-2020	W. Lindeman	
2020-2022	R. Schreurs	
2020-2023	D.T. van Dijk	secretaris (2020-2021)
2021-heden	J.K den Besten	secretaris (2021-heden)
2021-heden	J.B.K. van de Lagemaat	penningmeester (2021-heden)
2022-heden	N.C. van Schaik	
2023-heden	H.J. Bosland	

Gemeentelijke kiesvereniging / afdeling

Jaren	Naam	Functie
1989-1990	H. den Hartog	voorzitter
1991-2003	J. Kroon	voorzitter
1993-2003	A.J. Gijsbertsen	
1988-2000	B.J. Peters	secretaris
1997-2003	B. Hofland	penningmeester
1989-heden	G. van Ingen	
1997-2003	C.J. van Tuijl	

Fractieondersteuners vanaf 1989

Jaren	Naam
1984-2004	H. Guiljam
2000-2005	A. Nederveen
2001-2010	F.A. Schaddelee
1989-2001	L.M. Bos
2005-2012	S.C. Brouwer
2007-2008	S.J. Elshout
1994-1996	J.J. Schouten
2010-2022	H.J. de Jonge
2022-heden	J.W. van Toor

Treur

pure kaasbeleving

SINDS 1955

www.treurkaas.nl